

Hrvatski Glasnik

LIST ZA KULTURU I DRUŠTVENA PITANJA

GODINA XXI

Broj 239-240

TUZLA, PROSINAC 2016.

Cijena, 2 KM, 8 HRK

ISSN 1840-1260

**B
O
Ž
I
Ć**

MALENIH

**Čestit Božić
i sveto porođenje Isusovo!**

Isus novorođeni Kralj,
koji je došao čovjeka otkupiti i spasiti,
te da u njemu zasja Njegova ljubav,
ispunio i vas u svim danima
vašega života radošću, mirom,
čvrstom vjerom i
nepokolebljivom nadom u vječni život!

Svećenici tuzlanskog dekanata

BREŠKE

fra Marko Antić, župnik

DRAGUNJA

vlč. Perica Majić, župnik

DRIJENČA

fra Franjo Martinović, župnik

HUSINO

vlč. Marinko Mrkonjić, župnik

LUKAVAC

vlč. Andrija Župarić, župnik

MORANČANI

vlč. Marijan Orkić, župnik

PAR SELO

vlč. Anto Stjepić, župnik

ŠIKARA

fra Marko Lovrić, župnik

TUZLA

fra Mario Divković,

gvardijan

Franjevačkog samostana

fra Božo Štrkalj

Samostanski župni vikar

fra Josip Zvonimir Bošnjaković,

župni vikar

fra Franjo Ninić, župni vikar

Svim građanima
katoličke vjeroispovijesti
iskrene čestitke u povodu
nastupajućeg velikog
katoličkog blagdana Božića!

Aleksandar Vujadinović,
predsjedavajući Gradskog vijeća Tuzla
Jasmin Imamović,
Gradonačelnik Grada Tuzla

Svim katolicima
Tuzlanskoga kantona
sretan Božić uz iskrene želje
za mir i dobro!

Bego Gutić
Premijer Vlade TK

Čestit Božić
i sretna Nova 2017. godina!

Generalni konzulat Republike Hrvatske
u BiH Tuzla!

Sretan Božić
sa željom da ovaj blagdan
s vašim bližnjima
i prijateljima provedete
u radosti i veselju!

Prof. dr. Samir Nurić
rektor Univerziteta u Tuzli

“Veselje ti navješćujem
puče kršćanski”

Čestit Božić
i sveto porođenje Isusovo
i blagoslovljena
Nova 2017. godina

Učenici, djelatnici i Uprava
KŠC “Sv. Franjo” u Tuzli

Slava Bogu na visini
i na zemlji mir ljudima
dobre volje

Čestit Božić!
Sretna i blagoslovljena
Nova 2017. godina

Zbor “IUVENTUS SALINARUM”

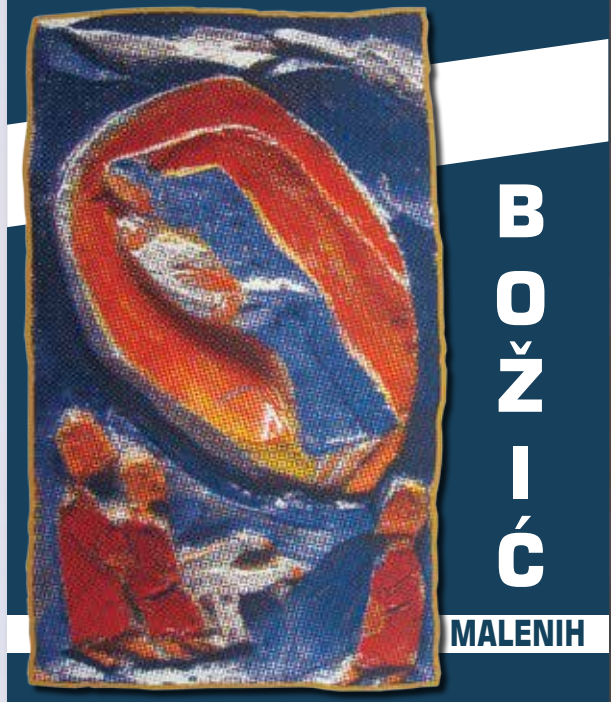
“Narodi nam se Kralj nebeski”

Neka vam Božić podari dane spokojstva, mira, zdravlja i izobilja.
Sretan i blagoslovljen Božić i sretna i uspješna Nova godina!

Sestre Kćeri Božje ljubavi

Sestre Kćeri milosrđa

GLASILO HKD "NAPREDAK" - GLAVNA PODRUŽNICA TUZLA

OSNIVAČ I IZDAVAČ	HKD Napredak Glavna podružnica Tuzla
ZA IZDAVAČA	mr. sc. Nikola Čiča, predsjednik
GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA	Maja Nikolić
REDAKCIJA	Mario Divković Nikola Čiča Franjo Ninić Barbara Pavljašević Maja Nikolić
KONTAKT	Kazan mahala 2/II, 75000 Tuzla Tel./fax: 035/257-038 www.napredaktuzla.ba hkd.napredak.tz@bin.net.ba
TEHNIČKA PRIPREMA, REPRO I TISAK	OFF-SET ŠTAMPARIJA d.o.o. za grafičku djelatnost, izdavaštvo, trgovinu i usluge
RAČUN	1321-000-31085-2125 Kod NLB Tuzlanske banke d.d. Tuzla HKD „Napredak“ Glavna podružnica Tuzla - za Glasnik

List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 – 15 – 03. 1993.
List izlazi mjesečno. Tekstovi i fotografije se ne vraćaju.

Uvodnik

Cijenjeni čitatelji Hrvatskog glasnika,

Božić je i vrijeme je radosti. Ja sam posebno radosna, ali i ponosna. Ponosna sam na ovaj broj Hrvatskog glasnika jer je posvećen malenom čovjeku. U ovom broju Hrvatskog glasnika tako ćete upoznati brojne ljude iz naših krajeva i biti oduševljeni radošću koju pronose u ove blagdanske dane. Razgovarali smo s fra Josipom Jozićem, profesorom na Franjevačkoj teologiji koji je pokazao toliku širinu Božića ne kritizirajući nikoga pa ni čovjeka koji je postao rob potrošačkom društvu, ali kritiziraju one koji se bave drugima umjesto samima sobom i tako dovode do otuđenosti među ljudima.

Brojna kulturna događanja obilježila su mjesec prosinac, ali posebno smo izdvojili Božićne koncerte koji su diljem naše zemlje doveli do susreta među ljudima i unijeli toplinu zajedništva. Ponosna sam jer je pred nama godina važnih obljetnica. Hrvatski glasnik obilježava 25 obljetnicu postojanja, a Međunarodna likovna kolonija Breške ulazi u punoljetstvo. Stoga, godina koja je pred nama bit će vrijeme u kojem ćemo se zajedno radovati, slaviti, razmjenjivati mišljenja, ali što je najvažnije susretat ćemo se. Ponosna sam jer je sve više ljudi koji žele biti dio Hrvatskog glasnika. Ponosna sam jer su se mnogi javili i pomogli Hrvatskom glasniku kako on ne bi bio ugašen. Svima Vam cijenjeni čitatelji želim sretne blagdane, a neka Nova godina donese još više radosti.

S vama sada želim podijeliti stihove našeg sugrađanina Ranka Fišera koje je napisao za Hrvatski glasnik:

Čarobna svjetlost na nebu i njihov pogled mio i drag.
Iz daleka su došli, dobro se sjećam, pratili zvijezde trag.
Tri mudraca, tako se zvaše. Tamo negdje u svetoj noći,
Dok čula se pjesma pastira, čekali su kada će doći.
Bilo je to davno. Hladna zima bez snijega.
Radost je grijala srca i suze sreće su pale na Njega.
Glori, Glori. Aleluja. Čuo se anđela glas.
Rodi se Jaganjac Božji i svi u njemu vidješe spas.
U spokoju te zimske noći, sretna je obitelj sveta. I mi smo sretni, Aleluja,
Rodio se spasitelj svijeta.
Znajte da ovo nije bajka, iako na bajku slični.
Ovo je tek čudesni završetak, ovoj istinskoj Božićnoj priči.

**Sve vas srdačno pozdravljam do veljače,
Maja Nikolić**

BOŽIĆNI KONCERT

Klapa Hrvatske ratne mornarice Sveti Juraj nastupila u Tuzli

„Pismom nosimo poruku mira i zajedništva“

Piše: Barbara Pavljašević

U Bosanskom kulturnom centru u Tuzli održan je tradicionalni božićni koncert na kojem je nastupila klapa hrvatske ratne mornarice „Sveti Juraj“. Ovaj nesvakidašnji glazbeni ugođaj, u predblagdansko vrijeme građanima Tuzle su, kao i prethodnih godina, darovali Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“, glavna podružnica Tuzla i Franjevački samostan „Svetih Petra i Pavla“ u Tuzli.

„Ovogodišnji božićni koncert za nas sve predstavlja veliki izazov, posebice za nas u organizaciji, jer dovesti u Tuzlu klapu hrvatske ratne mornarice nije mala stvar. Što se tiče HKD „Napredak“ posebno smo ponosni što su ovi sjajni glazbenici naši gosti, a s druge strane, želimo ovim koncertom poslati poruku mira i darovati našem gradu jedan ovakav koncert. I nama je imperativ biti iz godine u godinu sve bolji, jer je božićni koncert nešto na što su građani Tuzle već navikli i oni sami imaju velika očekivanja, a nama je drago što možemo biti nositelji jedne lijepje kulturne i umjetničke misli“, kazao je Nikola Čiča, predsjednik HKD „Napredak“ Tuzla.

Božićni koncert događaj je koji publika s nestrpljenjem iščekuje, jer se po pravilu na sceni Bosanskog kulturnog centra pojavljuju vrсни umjetnici.

„Svake godine pokušavamo, jednim koncertom koji darujemo svim ljubiteljima kulture, svim ljubiteljima umjetnosti, približiti duh Božića, približiti duh topline i duh

ljubavi. Mislimo da ćemo s ovogodišnjim božićnim koncertom to još više uspjeli, ako ništa prošetamo se malo kroz klapsku pjesmu. Ovaj smo koncert uspjeli organizirati uz svesrdnu podršku generalnog konzulata Republike Hrvatske i generalnog konzula Ivana Bandića, koji je bio naša spona s klupom „Sveti Juraj“, istaknuo je fra Mario Divković, gvardijan Franjevačkog samostana u Tuzli.

On se ovom prigodom zahvalio i Ministarstvu obrane Republike Hrvatske, koji su prihvatili da budu generalni pokrovitelji koncerta.

Klupa „Sveti Juraj“ jedan je od najprepoznatljivijih glazbenih brendova Republike Hrvatske, koja već petnaest godina puni dvorane na svim kontinentima. Tuzlanski koncert dio je mini božićne turneje u nekoliko bosanskohercegovačkih gradova.

„Klupa hrvatske ratne mornarice „Sveti Juraj“ je prvi puta u Tuzli i silno smo veseli da smo se mogli doći predstaviti se na jednom cjelovečernjem koncertu. Mornarička klupa iz Splita, kako se mi znamo predstaviti je zapravo jedan prepoznatljivi hrvatski nacionalni brend diljem svijeta. Nastupamo po svim meridijanima i paralelama, od dalekog Pekinga i Šangaja, preko Amerike, pa diljem Europe. Kao takvi mi smo sasvim sigurno specifični i drugačiji, jer je klapska pjesma, kao što sam rekao hrvatski nacionalni brend, nešto izvorno i prepoznatljivo. To višeglasno klapsko, a capella

pjevanje, je najkvalitetniji oblik muziciranja i jasno, kao takav, najcjenjeniji“, rekao je Marko Bralić, voditelj klape HRM „Sveti Juraj“.

Klupa „Sveti Juraj“ je osnovana početkom 2001. godine s ciljem očuvanja i promicanja kulture a cappella pjevanja dalmatinske klapske pjesme, te kompozicija sakralnog i domoljubnog karaktera. Dosada su za svoj rad dobili brojna priznanja, kako u svojoj matičnoj državi, tako i na pozornicama širom Europe. Kao i prethodnih godina za ovaj je koncert vladalo izuzetno veliko interesovanje, naročito zbog činjenice da publika u Tuzli nema često prigodu uživati u klapskoj glazbi.

„Mene veseli da smo našom pismom donijeli i poruku mira, radosti i svega onog što Božić sam po sebi predstavlja. Božić je sam po sebi blagdan obitelji, blagdan zajedništva i to je poruka ovog koncerta. To je inače poruka, koju klupa HRM „Sveti Juraj“ pronosi. Pjesma ruši sve barijere, približava ljude, okuplja ih u pozitivnoj namjeri, u jednom zajedništvu i toplini. Baš tu toplinu osjetili smo na koncertu u Tuzli“ - istakao je Marko Bralić.

I ove godine božićni je koncert realiziran uz svesrdnu potporu Bosanskog kulturnog centra Tuzla. Uz klupu „Sveti Juraj“ na koncertu je nastupio i tuzlanski zbor „Iuventus Salinarum“ pod ravnanjem Zlatka Špoljarevića.

Bog zna kamo pripada

Božićni Bog, Isusov Bog, koji među tim našim moćnim bogovima ovih dana traži svoje mjesto strpljivo će čekati da završi to naše ljudsko lutanje. Bit će tu, među nama, nezaštićen, potreban ljudske blizine i s željom pripadanja čovjeku barem s onoliko snage kojom ga taj isti čovjek odbacuje

Piše: Franjo Ninić

Danas je teško govoriti o Božiću. I to zbog nekoliko razloga. Prvi od njih je činjenica se Božić nekako oteo svome prvotnome mjestu pripadanja: vjeri, crkvi, obitelji, tradiciji i običajima. Postao je, kako se to danas voli govoriti, *brand*, robna marka koja najbolje prodaje i reklamira potrošačku kulturu i potrošački način života. Nadalje, u Europi koja ima u svojoj povijesti nešto kršćanskih korijena, Božić je pretvoren u kulturalni događaj, povezan s određenim ritualima, obasjanim gradovima, susretima i druženjima, nametnutom potrebom darivanja i s osjećajem grupne potrebe nekakvoga „praznovanja“, dok unutarnji sadržaj onoga što taj blagdan sa sobom nosi ostaje skriven s drugu stranu života, ponašanja i svetkovanja.

Konačno, ono što najviše priječi ispravan govor i shvaćanje Božića jest praksa onih koji su pozvani propovijedati o Božiću, raznih svećenika, pastora, paroha, i svih inih religioznih profesionalaca koji spajajući sve ono što je Božić danas postao s mitskim slikama „Božjega rođenja“ stvaraju privid da taj blagdan još nosi svoj izvorni smisao i svoju izvornu poruku.

Božić je, ako ga se zaista želi pročitati izvan rečenih sužavanja i mitologiziranja, događaj koji svaki put iznova progovara o Bogu, zaboravljenoj Bogu u svijetu što nudi božanstva puno privlačnija od Raspetoga i Zahtjevnoga s Golgote.

Samo se treba sjetiti one opet pomalo magične i mitske priče o pastirima koji su povjerovali malim, sitnim znakovima. Oni su prestali čekati nekoga moćnoga Boga nad bogovima, u kojega su se nadali njihovi suvremenici. Nisu više nade polagali u Neranjivoga, Neranjenoga ili u onoga koga je nemoguće pribiti na križ. Bog se pojavio u malenome, neznatnome, nemoćnome, svim opasnostima i mukama izloženoj stvorenju: čovjeku, čak djetetu. Odstupanje je to od svake religije i njezinih zakona, od mjerila koje ljudi nameću Bogu da bi ga uokvirili u svoje potrebe, svoje zahtjeve i želje. Ljudi onda, a i sada ništa nije drukčije, ne daju Bogu da se pojavi u ljudskome licu. To dopustiti znači odškrinuti malo tajnu Božjega učovječenja.

Druga slika, također mitska i nestvarna, prisutna danas na sve strane u raznim industrijskim ili umjetničkim jaslicama, štalicama ili sv. obiteljima pripada Božiću neodvojivo, a ljudskim ušima naviknutim na Velikoga, s-onu-stranu moćnoga Boga ona zvuči sablažnjivo: on treba ljudsku zaštitu, ljudsku toplinu u svijetu koji u svome blagostanju stalno proizvodi ljude bez doma. I nema mjesta u svratištima, u hotelima s pet zvjezdica, u svjetlucavim shopping centrima niti u rastrojenim međuljudskim odnosima. Bliže su mu životinje svojom toplinom, nego čovjek sa svojom ledenom tehnikom i lutanjem od jedne do druge ideologije koje ga stalno čine robom onoga što je sam proizveo.

Usprkos svemu, i u tome je zapravo skrivena tajna Božića, Bog zna kamo pripada i zna kamo ide, kome se objavljuje i tko će ga primiti. On nije Bog božićnih pjesama što odzvanjaju novim trgovačkim hramovima, nije Bog vjernika u kreditne kartice i Međunarodni monetarni fond. On je prije Bog onih milijuna bijednika u dronjcima koji ga trebaju i koji ga prepoznaju kao Drukčijega, kao Prisutnoga u njihovoj bijedi, kao donositelja nade u bolju budućnost, a ne vjere u bolje sutra.

On je negacija naših bogova, koje stalno izmišljamo i instaliramo u svijet svojih bližnjih. Ti naši bogovi posjeduju sve što nam nedostaje, svoje oskudijevanje, neimaštinu i prazninu pretvaramo u njihovo bogatstvo, posjedovanje i puninu. Svoje vlastite rane, kojih je previše da ih je teško uopće nositi, pretvaramo u neranjivost, čistoću i nedodirljivost svojih bogova. Mi svoje poraze činimo zapravo njihovim pobjedama. U kulturi koja je proglasila „Božju smrt“ stvorili smo bogove po svojoj mjeri i njima žrtvujemo ono najbolje što čovjek ima i što ga čini čovjekom. Među takvim bogovima lako se pojave sve tri teškoće koje spominje početak ovoga maloga teksta.

Božićni Bog, Isusov Bog, koji među tim našim moćnim bogovima ovih dana traži svoje mjesto strpljivo će čekati da završi to naše ljudsko lutanje. Bit će tu, među nama, nezaštićen, potreban ljudske blizine i s željom pripadanja čovjeku barem s onoliko snage kojom ga taj isti čovjek odbacuje.

Božić kao Isusova politička poruka

Politička poruka evanđelja zahtijeva realizaciju u ovome, našem, današnjem svijetu. Zato ju i treba čitati danas, u ovom vremenu, kad govorimo, slušamo i pjevamo o Isusovu utjelovljenju i oslobođenju čovjeka od svake zarobljenosti i lutanja ovom našom zemljom. Stoga je poruka Božića duboko ljudska i duboko politička poruka

Piše: Franjo Ninić

Kršćani u Božjem učovječenju, kojega slave na Božić, prepoznaju bitnu i središnju poruku upućenu čovjeku: Bog postaje dio našega svijeta, našega iskustva, naših nadanja i stradanja, naših međuljudskih odnosa. Ta poruka ne može i ne smije ostati na razini pukoga vjerovanja ili na razini emocija, koje se nažalost potroše u sentimentalnostima božićnih običaja, darivanja, svjetlucavih gradova i „potrošnje“ te poruke u masovnim medijima i reklamnim sloganima.

Božić nadilazi religiju

Činjenica da je Bog zakoračio u ljudsku povijest, postao „ljudsko meso“ i time čovjeka uzdigao u novu, božansku sferu, ne smije ostati čak ni u granicama crkvenoga ili religijskoga prostora. Ona obuhvaća čovjeka i njegov svijet u najbitnijim njihovim relacijama, u građenju nove kulture međuljudskih odnosa. Zahvaća u cijeli prostor čovjštva i čovjeka pojedinca te zahtijeva, ako ju se želi prihvatiti, korjenitu promjenu, čak revoluciju svih naših ljudskih struktura, od uređenja obiteljskoga života, duhovnosti, mišljenja, ekonomije i politike. Osobito je važno naglasiti dvije zadnje, ekonomiju i politiku, jer se ove društvene realnosti u modernom razmišljanju i „kulturi bez vrednota“ uporno žele odvojiti od onoga što je Isus govorio, propovijedao, naučavao i svjedočio. Ekonomija postaje u

suvremenom svijetu religija za sebe, koja bi trebala „spasiti“ čovjeka potenciranjem gospodarskoga rasta i potrošnje, a politika, koju se shvaća kao „borbu za moć“, trebala bi u svijetu, državi i demokratskome poretku legitimirati tu religiju novca, potrošnje, rasta i blagostanja.

Politika je eminentno božićna tema

Božić s druge strane vladavine nepravedne ekonomije i amoralne politike želi u svijest čovjeka pojedinca i u strukture koje čovjeka zarobljavaju donijeti jednu novu, isusovsku viziju politike, koja svoj korijen i ishodište nema u „borbi za moć“, u našim krivo postavljenim „politikama nacionalnih interesa“ nego u onome što bismo, s jednim njemačkim autorom, čije ćemo misli dijelom koristiti u ovome našem božićnom političkom apelu, mogli nazvati *političkom porukom evanđelja*.

Što bi Isus danas rekao?, glasi naslov te poučne knjige na njemačkom jeziku s podnaslovom *Politička poruka evanđelja*. Radi se jednostavnoj, jasnoj i čitljivoj zbirci razmišljanja autora Heinerja Geißlera o najaktualnijim temama današnjega svijeta, sagledanim iz perspektive evanđelja i onoga što bi, hipotetički gledano, Isus danas kazao o aktualnim dilemama i problemima modernoga čovjeka, koji živi i u našoj domovini Bosni i Hercegovini, pod različitim, redovito neprincipijelnim i zarobljavajućim političkim projektima, koje sebe nazivaju braniocima „svete

nacionalne ideje“ i države koja postaje, umjesto sluge čovjeku, predator koji mu oduzima i ono malo vrednota koje nije ogolila ekonomija i politika.

Koja je politička poruka evanđelja?

Što bi to bila zaista „politička“ poruka evanđelja? I za nas, koji u božićnome događanju očekujemo radost susreta s Isusom u našem ljudskom tijelu, odgovor na ova pitanja je svakako važan, jer Isusov silazak u čovjeka i čovjštvo duboko je i političke naravi. A tiče se i sve političke prljavštine koja pogađa i naše strane, a kojoj smo svjedoci svaki dan. Pa pogledajmo malo te „političke“ poruke evanđelja, a stoje kao zaključak spomenute knjige H. Geißlera:

Središte političkoga događanja nije polis, nije nacija, nije država, nego čovjek sa svojim u Bogu utemeljenim i nedodirljivim dostojanstvom. Dovoljno je samo kratko čuti retoriku naših, navodno „nacionalno svjesnih“ političara i političkih struktura, da zaključimo da je u našem bh. političkom prostoru zapravo polis, nacija ili država središte političkoga zauzimanja i političkoga djelovanja. Nesreća nacionalne politike u malim društvima i narodima jest zapravo zaborav čovjeka, pojedinca i njegovih prava nauštrb ideologija teritorija, entiteta, države i njezinih nefunkcionalnih struktura.

Dostojanstvo čovjeka i ljudska prava koja iz njega proizlaze mjera su „zakona“ i temelji za ravnopravni i multikulturalni zajednički život ljudi. Gdje u govorenju, nastupima ili političkim deklaracijama navodnih „čuvara nacionalnih interesa“, neovisno o tome bili oni bošnjački, hrvatski ili srpski, stoje na prvome mjestu „dostojanstvo čovjeka i ljudska prava“? Čak ni religijske zajednice

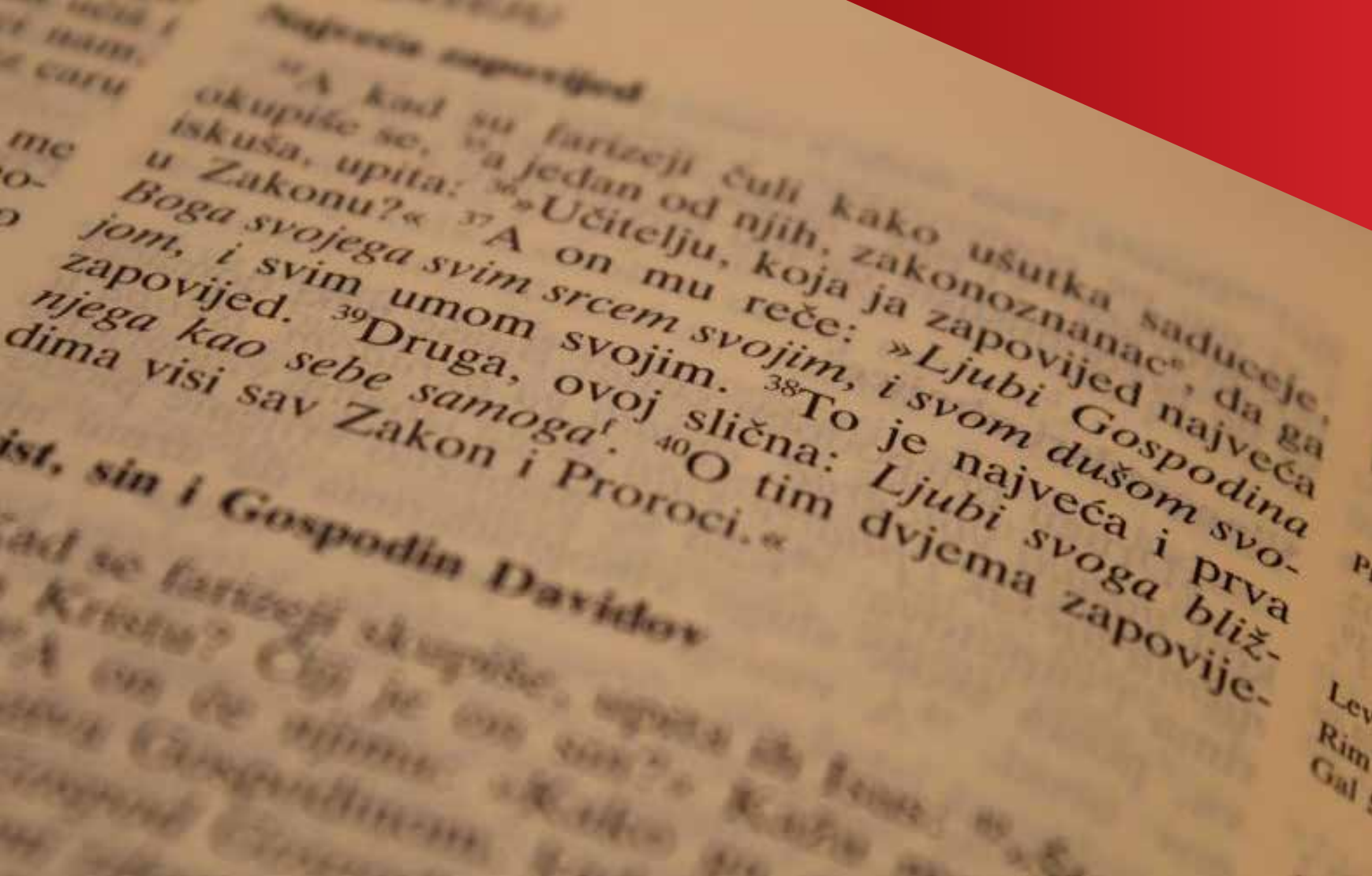

Kyrie eleison
Isus se rodi u stalici
poj'te pastiri,
tamo se njemu poklonite!

Čestit Božić i blagoslovljena
Nova 2017. godina

u našem društvu, koje bi po svojoj samoj biti trebale biti promotori oboga, nasijedaju na istu prizemnu nacionalnu ili nacionalističku matricu političara i njihovih priča o „ugroženostima“ vlastitih etnija, teritorija i propalih političkih projekata.

Političko-nacionalna izdaja ljubavi

Ljubav prema bližnjemu ima isti rang kao i ljubav prema Bogu. Bevrjednja je ljubav prema Bogu bez ljubavi prema bližnjemu. Danas je u našim lokalnim bh okolnostima ljubav redovito isključiva: Ako ljubimo Boga, ne ljubimo čovjeka. I obratno. Međusobno se isključuju odnos prema Bogu, kojega kod nas utjelovljuju barem tri religijske orijentacije: katolištvo, pravoslavlje i islam, i odnos prema konkretnome čovjeku, neovisno kojemu religijskome ili nacionalnome stadi pripadali. Svaka od religijskih zajednica legitimira interni nacionalizam, s objašnjenjem da je ona zapravo „stoljetni čuvar“ nacionalnoga identiteta i pripadanja.

Ta ljubav prema bližnjemu nije platonika i nije samo stvar osjećaja. Ona znači obvezu djelovanja za onoga koji je u potrebi, također i za neprijatelja. Ona nadilazi nacionalne, kulturne i religiozne granice i vrijedi za svakoga čovjeka, neovisno o njegovj klasi, rasi, spolu ili naciji. Prethodna teza, barem za naše bh prilike izrečena, ostatak će zauvijek vječna utopija.

Pomirenje, smirivanje i mirno rješavanje konflikata imaju prednost pred nasiljem i ratom. Ova evanđeoska utopija, a kojoj Isus u svome govorenju daje veliko značenje, trebala bi postati božićnim obećanjem kršćana koji slave Isusov dolazak među nas ljude. Nije dovoljno mir i pomirenje svesti na pjevanje sladunjavih božićnih pjesama, nego mir i

mirno rješavanje konflikata treba ugraditi u načela osobne duhovnosti, u političku praksu i religijske dokumente. Onda neće konflikt u Siriji ili reminiscencije na naše ratove 90-ih određivati kvalitetu međuljudskih, međukonfesionalnih ili međuetničkih odnosa.

Neprijateljstvo prema drukčijemu i strancu nespojivo je s evanđeljem. Drugost drukčijega danas je problem ne samo čovjeku na Zapadu, gdje se govori o propasti multikulturalizma, nego je osobito vidljiv u našem kontekstu, gdje se drugoga gleda uvijek s određenom dozom sumnje i nepovjerenja. Isključivost je uglavnom rezultat krive nacionalne politike i iskrivljene političke religije, bila ona katoličkoga, pravoslavnoga ili muslimanskoga predznaka.

Žena je jednaka muškarcu. Diskriminacija žena u politici i Crkvi suprotna je evanđelju. Bez obzira na ovu evanđeosku istinu, sama Crkva ne postupa dovoljno evanđeoski. Pa što bi onda to činila politika ili društvo?

Najprije čovjek!

Interesi čovjeka važniji su od interesa kapitala. Kapitalistički gospodarski poredak protivi se evanđelju i zločin je prema milijardama ljudi koji moraju živjeti u siromaštvu, bolestima i nedostatku obrazovanja. Opet jedna globalna božićno-politička utopija. Nažalost, instalirani divlji kapitalizam i u našoj zemlji „propovijeda“ potpuno obratnu istinu. Sveta, sankrosantna i nedodirljiva veličina je zarada, profit i „gospodarski rast“. Osjećaj solidarnosti s onima koji žive u siromaštvu, bolestima i neobrazovanju zatumljuje se bezglavom jurnjavom za novcem, materijalnom sigurnošću i profitom. Suvremeni zapadni čovjek postao je „ekonomski

zločinac“ prema milijunima siromašnih u tzv. trećem svijetu. Božić je prigoda da se toga, našega zločina sjetimo i za njega se barem malo pokajemo.

Dvije milijarde kršćana su najveći „globalni igrači“ u svijetu. Oni bi morali biti poticajna snaga za novi, pravedniji gospodarski poredak u svijetu. Pozvani su, upravo iz činjenice Božje solidarnosti s nama u učovječenju Isusa iz Nazareta, mijenjati svijet prema evanđelju, a ne prema svojoj nacionalističkoj ili kapitalističkoj sebičnosti.

Isus utjelovljuje ideal vjerodostojnosti, a to znači jedinstvo ideja, govorenja i djelovanja, dakle jedinstvo zahtjeva i stvarnosti. Kako je onda zastupao ljude protiv moćnika, neovisno, slobodno, samosvjesno i bez straha, bio bi on i danas u nekom našem parlamentu idealni delegat i zastupnik svoga naroda. Naravno, sve to pod uvjetom da ima dovoljno još drugih ruku za glasovanje.

Židovski narod ne snosi nikakvu krivicu za Isusovu smrt. Antisemitizam je perverzija ljudske civilizacije i kulture. O tome se puno piše i govori i na našim stranama. Međutim dobro je proširiti ovo i na ostale izme: nacionalizam, fašizam, komunizam, ekonomizam.

Djelovati ovdje i sada

Politička poruka evanđelja zahtjeva realizaciju u ovome, našem, današnjem svijetu. Zato ju i treba čitati danas, u ovom vremenu, kad govorimo, slušamo i pjevamo o Isusovu utjelovljenju i oslobođenju čovjeka od svake zarobljenosti i lutanja ovom našom zemljom. Stoga je poruka Božića duboko ljudska i duboko politička poruka. To shvatiti znači možda i dati odgovor na ono pitanje koje je autor spomenute knjige postavio u njezinu izazovnom naslovu.

Fra Josip Jozić, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu

Previše je velike vjere i velikih vjernika

U našim užim kršćanskim krugovima gledamo na porijeklo obitelji i prezimena, na rodni kraj. Jednostavno računamo s tim i donosimo sud o drugome. Postoje oni momenti u kojima sebe uspoređujemo s drugima, i drugog mjerimo prema svojim zaslugama. Ima u tome istreniranih ljudi koji to vješto rade, skrivajući se čak iza simbola svetosti, vjere, tradicije pa i pameti. Takav odnos prema drugome nazivam računicom, jer ponižavanjem drugoga radim na promociji sebe samoga, a to nije kršćanski stav.

Razgovarala: Maja Nikolić

HG: Fra Josipe, čini se da ljudi nikada nisu bili više obeshrabreni, iako se daleko bolje živi nego ranijih godina, ako gledamo iz perspektive današnjice, kada je čovjeku sve olakšano?

Fra Josip: Pojmove lakšeg i boljeg života ne bih stavljao na istu razinu. Danas se živi lakše, ali to ne znači da se živi i bolje. Uz svekoliki napredak – tehnički, komunikacijski, medicinski – fizički je život postao olakšan. I ne samo olakšan, nego su i određeni problemi iz prijašnjih vremena jednostavno prevladani. Ono što je u tehničko-komunikacijskom smislu prije dvadeset godina bilo jako skupo, danas je posve besplatno. No, činjenica je da su današnji ljudi obeshrabreni, što znači da olakšani život nije garant boljeg života. U tom smislu sve se češće mogu čuti riječi koje pomalo poprimaju karakter izreke „prije je sve bilo bolje“, a pod ovim „bolje“ ne misli se na ono „lakše“. To sam primjerice čuo u Njemačkoj među običnim ljudima, koji žale za onim vremenima kada su poslije Drugog svjetskog rata porušene gradove nanovo podizali i gradili. Taj život nije bio lagan, ali je za njih bio bolji, jer se nakon priznanja svog osobnog poraza došlo do osjećaja za dostojanstvo i vrijednost života uopće. Iz takvog su osjećaja, čini mi se, proizišle i sve druge vrijednosti kao što su osjećaj za pravdu, za dostojanstvo tuđeg života, za vrijednost i sposobnost drugog čovjeka, osjećaj zajedništva nakon strašnog rata i iskustva moralnog pada vodećeg nacističkog režima. U konačnici je i tehnički napredak bio plod svijesti o ovim vrednotama. Čini mi se da kod nas obeshrabrenost ljudi dolazi upravo iz pomanjkanja ovakvih vrednota. Obeshrabrenje dolazi onda kada čovjek vidi da se u njegovu okruženju čini nepravda, u mnogim domenama strukturalna nepravda, da istina o sebi ili drugome nije mjerilo funkcioniranja našega društva, da talenti, sposobnosti pa i uspjesi nemaju nikakve vrijednosti pred određenim društvenim instancama.

HG: Možda će netko moje prethodno pitanje svrstati u domen nelogičnih. Reći će da čovjeku danas nije lakše, ali pitala sam Vas to jer je sasvim jasno da čovjek danas itekako živi lakše u odnosu na prije tridesetak godina.

Fra Josip: Mislim da ovaj vid „olakšanog života“ nije problematičan našem današnjem čovjeku. Mi se služimo svim dostignućima suvremenog doba i to nekako ulazi spontano u naš život. To je dobro da se služimo i tu

„olakšanost“ života prihvaćam rado i ne vidim u njoj uzrok naših suvremenih problema. Naravno da i ono što olakšava život može postati prokletstvom, a čini mi se da na to aludirate ovim pitanjem i tvrdnjom da će mnogi reći da „čovjeku danas nije lakše“. Sve što čovjek ima i posjeduje, čime se služi i zbog čega lakše živi ne nosi karakter ni dobrog ni lošeg. Stvar je u tome kako se time služi i koja mu je konačna intencija. Kada je Albert Einstein svojim eksperimentima i umovanjem došao do spoznaje da se u jednom kilogramu obične materije nalazi tolika energija da njome može brda premještati, nije naravno ni slutio da će ta spoznaja dovesti do konstruiranja atomske bombe koja je „ispremještala“ čitave gradove i odnijela tolike ljudske živote. Ova je genijalna spoznaja ljudskom intencijom iskorištena u zle svrhe, makar je Einstein 1939. na to upozorio američkog predsjednika Roosevelta. Bilo bi smiješno Einsteina za to optužiti i baciti krivicu na njega, i tako pobjeći od odgovornosti onih koji su zlom namjerom zlorabili jedno genijalno otkriće. Zato nisam pristaša onih koji i današnja otkrića u svrhu lakšeg života, od interneta do mobilne tehnologije, sotoniziraju i okrivljuju za težak život. Više bih se usmjerio na izgubljeni osjećaj odgovornosti, na manipulaciju ljudima i sredstvima, na zle namjere i na laži zbog sitnih interesa. To je ono što danas život čini teškim ili nesposobnim za ovladavanje problemima koji objektivno nisu nesavladivi.

HG: Još od 2008. godine stalno nam se govori o ekonomskoj krizi. Je li vama jasno kako je ta ekonomska kriza nadiđena ili su zapravo mediji i politika stvorili jednu takvu krizu da bi čovjek postao materijalno ovisan?

Fra Josip: Zanimljivo je da među mnogim vidljivim krizama na prvo mjesto stavljamo ekonomsku krizu. U tom se pogledu ekonomija veže za ljudsku egzistenciju, pa mnogi odlaze, kažemo, u druge zemlje zbog ekonomskih razloga ili zbog toga što se negdje u zapadnoj Europi ili Americi bolje zarađuje. Tako se kaže da je ekonomska kriza uzrok nesređenog stanja u našoj zemlji i odlaska mnogih mladih ljudi trbuhom za kruhom. Napomenuo bih da su 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća naši očevi i djedovi na isti način odlazili u strane zemlje, ali se tada nije govorilo o ekonomskoj krizi o kakvoj danas govorimo. Cilj je tih naših vrijednih radnika bio nešto veće i važnije od novca: napraviti kuću, urediti dvorište, osigurati školovanje članovima obitelji, omogućiti djetetu da završi fakultet i postane

samostalan čovjek. To je bio rad iza kojeg nije stajala zarada kao takva, niti želja da se ima što više novca, a niti želja za pretjeranim luksuzom. Novac se, da tako kažem, „ugrađivao“ u mlade ljude koji će jednog dana postati odgovorni nositelji društva. Taj cilj danas više ne postoji i ekonomija je svedena samo na stjecanje novca. Ne vidim ekonomski smisao rada onog čovjeka koji danas bez problema može kupiti diplomu i na temelju nje dobiti posao. Ne vidim odgovornost naše ekonomije kod onih ljudi koji prema stranačkom ili nepotističkom kriteriju dijele radna mjesta, i to nerijetko onima koji za to nisu uopće osposobljeni. Ne može se ekonomski poslovati tamo gdje se otvaraju izmišljena radna mjesta samo da bi se nekog zaposlilo. Ovi i slični modusi „poslovanja“ prije su uzrok ekonomske krize, nego što je ekonomska kriza uzrok lošeg stanja. U tom smislu se može onda i reći da je mogućnost ovakve politike stvorila ekonomsku krizu, a ne obratno. Prije same ekonomske krize postoji dakle više kriza koje dovode do ekonomske. Te druge krize nazvao bih zajedničkim imenom: kriza ljudskosti.

HG: Zašto se vrlo malo danas govori o krizi duha?

Fra Josip: Pojam krize – grčki *krisis* – često shvaćamo kao negativan pojam, kao nešto od čega treba bježati i čemu se treba suprotstaviti. Ovaj pojam je međutim posve pozitivan s obzirom na svoje značenje: *krisis* označava mogućnost promjene, preokreta, novog pogleda na život, novog vida stvari i mogućnost nove spoznaje. Ne može se dogoditi kriza a da iza nje nema nikakve promjene. Zato kod nas danas postoji puno i lažnih kriza. Međutim, kada kažemo da postoji kriza duha – duhovnost je nešto drugo – onda pod tim podrazumijevam pozitivno preispitivanje ljudskih vrednota. Ne znam koliko današnji čovjek preispituje svoje vrednote. Na puno je mjesta vidljivo pak kako se vlastitu savjest ušutkava ili ju se zamjeni glasom drugih ljudi ili institucije, koja je moćna i ima vlast, koja ima novac i od koje se strahuje. Na sličan način se odbacuje ili bježi od odgovornosti tamo gdje je odgovornost očita. Mnogi ljudi danas i svoje osobne želje i planove ostvaruju gazeći preko drugih ljudi, i pri tom se skrivajući iza lažne poniznosti i uljudnosti, ne pitajući koliko to košta drugoga. A o čežnji za nečim plemenitim i dobrim ne treba ni govoriti, jer svi polazimo od jasne premise da smo već plemeniti i dobri. Kriza duha bi dobro došla u preispitivanju ovih ljudskih vrednota, ali mi se čini da su površni, kratkotrajni i beznačajni interesi zatvorili put od duha do vrednota.

HG: Tko je kriv danas za ovakvu otuđenost među ljudima? Mediji? Politika? Sam čovjek?

Fra Josip: Krivi smo mi, i mediji, i politika, i crkva i naš čovjek. Mislim da se u mnoge domene života uvuklo ono što poništava dostojanstvo drugog čovjeka a to je računica, kalkulacija. Od posla do obiteljskih i prijateljskih odnosa puno je računice – pod tim mislim na svekoliku korist koju mogu izvući od drugoga čovjeka, dok njegovo izvorno dostojanstvo nemam pred očima. Zato gledamo odakle je tko, koje mu je porijeklo, kojoj naciji pripada. U našim uzim kršćanskim krugovima gledamo na porijeklo obitelji i prezimena, na rodni kraj. Jednostavno računamo s tim i donosimo sud o drugome. Postoje oni momenti u kojima sebe uspoređujemo s drugima, i drugog mjerimo prema svojim zaslugama, a i oni kada drugoga namjerno želimo poniziti, bez obzira što taj drugi može biti pozitivan lik i pošten čovjek. Ima u tome istreniranih ljudi koji to vješto rade, skrivajući se čak iza simbola svetosti, vjere, tradicije pa i pameti. Takav odnos prema drugome nazivam računicom, jer ponižavanjem drugoga radim na promociji sebe samoga, a to nije kršćanski stav. Ili, kada ti kod drugog sve postane važnije od njega samoga, onda si na tragu otuđivanja. Drugi postane sve ono što on nije.

HG: Ove godine, hrvatska metropola bila je najljepši adventski grad. Na tisuće ljudi iz BiH je vikende provodilo u tom gradu. Je li to uopće Advent?

Fra Josip: Meni je dobro poznata ova praksa susreta ljudi u predbožićno vrijeme, jer sam više puta i u više gradova u Njemačkoj doživio tzv. *Weihnachtsmarkt* ili *Christkindlmarkt*. To je u određenom smislu i korisno za one ljude koji žive u gradovima, pa u takvim prilikama uspijevaju kupiti jelku ili nakit za božićne praznike. Meni su takve prilike ostale u jako lijepom sjećanju, jer sam upravo na adventskim sajmovima susreo drage ljude koje inače rijetko vidam. Na tim sajmovima mi se osobito sviđao miris pečениh badema i medenjaka. Meni je ovo natjecanje grada Zagreba bilo čak i simpatično, a i nagrada govori o trudu uređenja grada u predbožićnom ozračju. Ali ta senzacija za mene nema nikakve veze s vjerom: niti je adventski sajam nešto što se protivi vjeri, niti su oni koji su ga posjetili bolji vjernici. To je jednostavno predbožićno druženje, koje je nekima korisno, i onima koji kupuju i onima koji prodaju, nekima zanimljivo, a Zagreb je uspio dobiti titulu najljepšeg adventskog grada u Europi.

HG: Kada se događao strašni genocid u Srebrenici tada su govorili da genocida ne bi bilo da smo imali internet. Jer ljudi bi vidjeli slike užasa i spriječili bi ga. Danas evo, cijeli svijet gleda u slike iz Alepa. I opet, svi šute. Zašto?

Fra Josip: Ne znam koliko možemo praviti usporedbu između Srebrenice i Sirije na temelju činjenice da danas imamo internet i snimke razaranja u Siriji, a 1995. to nismo imali i nismo vidjeli nehumano ubijanje muslimana u Srebrenici. Ovo pitanje slično onome o navodnoj tajni postojanja koncentracijskih logora u Trećem Reichu i neznanju o njima, na što su se pozivali mnogi odgovorni za strahote Drugog svjetskog rata. Naravno, samo polazište otvara prostor sumnji: tolike godine postojanja koncentracijskih logora, a da nitko ništa nije znao!; toliki broj ubijenih u Srebrenici a da nitko ništa nije znao!; danas toliki broj ubijene djece u Siriji, a da nitko to ne želi znati! Mislim da su i u ovim tragedijama pojedinih naroda zakazale ljudske vrednote: vrednote onih koji su to tada znali i danas znaju a kriju se iza pojedinih političkih interesa, a i mnogih nas koji smo i danas spremni manipulirati tragedijom i žrtvom nevinih ljudi u dnevno-političke svrhe. Ne štitimo mi o tome, priča se o tome dosta, ali vrlo često bez pijeteta prema nevino ubijenim ljudima.

HG: Kako Vi gledate na činjenicu da ljudi odlaze iz BiH, odnosno cijele obitelji?

Fra Josip: Danas govorimo o tome kako mladi odoše iz Bosne i Hercegovine, a zapravo se ne radi samo o mladima, nego o cijelim obiteljima, pa čak i širim obiteljskim krugovima koji sele tamo gdje nađu posao i stan. Meni je osobno to tužna slika, ali ne vidim u tome ničeg negativnog. To je zapravo i ljudska sloboda. Ali znam da nije lako otići i useliti u tuđi ambijent, u kojem se moraš snalaziti od jezika do posla. Ipak se ljudi odlučuju na taj korak. Naravno, u puno je slučajeva egzistencijalna kriza ta koja ljude tjera na takvu odluku, ali je sve više i onih koji odlaze iz drugih razloga. Ne mislim da je u pitanju samo novac i zarada. Odlazak pokazuje i nešto više: ti ljudi žele raditi, žele organizirati svoj život, imaju planove i žele ih ostvariti, a to kod nas sve više postaje nemogućom misijom. Ima puno mladih koji su otišli ali su se u međuvremenu upisali na studij u nekoj od zapadnoeuropskih zemalja, možda i pored onog kojeg su ovdje završili. Zašto? Naravno, zbog zapošljavanja, ali to pokazuje i nešto više od samog zapošljavanja. Ljudi žele dostojanstvo života i ambijent u kojem mogu ostvariti svoje sposobnosti, želje i planove.

HG: Zašto odlaze? Iz straha ili iz potrebe za materijalnim dobrima? Jesu li ljudi obeshrabreni?

Fra Josip: Mislim da je glavni razlog odlaska ovaj koji sam već spomenuo: dostojanstven život, što kod nas očito postaje nemoguće. Ne odlazi odavde nitko sa željom da se obogati i stekne što više materijalnog dobra. Odlazi se sa željom za normalnim životom. Bolno je gledati mlade, recimo, koji su završili studij, a onda izgube volju za životom tražeći posao. Više puta sam to doživio i ta je slika deprimirajuća. Ne može se reći da mladi neće da rade, da nemaju nadu i optimizma i želje za životom. Gledao sam kako mnogi nakon završenog studija čak i oduševljeno govore o svojim sposobnostima, o sposobnosti da završe studij a onda i o sposobnosti stvaranja nove budućnosti. Međutim, ta nada lagano popušta jer ta zbilja za njih postaje nedostižna. Struktura im našeg društva to ne dozvoljava. Sramota je našeg društva

da „stranac“ vani prepoznaje kvalitete i talente mnogih naših mladih ljudi, a mi te talente ne vidimo. Sramota je da stranci naše mlade primaju u ozbiljne firme dok mi svoje firme zatvaramo. Nije dakle ni strah od nekoga, ni potreba za materijalnim dobrom ono zbog čega ljudi odlaze. Odlaze zbog razočaranja u mogućnost ostvarenja dostojanstvenog života u svojoj matičnoj zemlji.

HG: Stalno se raspravlja o politici u BiH. Međutim, po Vama, tko je kriv što je politika - ovakva kakva je - sve snažnija?

Fra Josip: Nijednu pozitivnu politiku ne osuđujem, i znam da kod nas ima ljudi koji su sposobni političari, ali ne dolaze do izražaja. Ta im se mogućnost ne ostavlja, jer prije toga postoji kriterij kroz koji svatko, čini mi se, kod nas mora proći: nacionalna, stranačka i regionalna pripadnost, pa tek onda sposobnost i poštenje. Ali treba biti realan i priznati: već po odlasku ljudi iz naše zemlje vidi se kakva politika vlada kod nas već desetljećima. Generalno mislim da u našoj politici i političkim odnosima vlada neiskrenost, interes kroz političku podobnost i zavist. Ne mogu drugim riječima opisati činjenicu da nam uistinu nije stalo do općeg dobra, dobra čovjeka i dobra ove zemlje, a ni činjenicu da su se mnogi političari u zadnja dva desetljeća obogatili i osigurali za budućnost, a sada proglašavaju druge krivim za odlazak ljudi ili same mlade koji navodno ne vole ni svoju zemlju ni svoj narod.

HG: Božić je. Gdje je danas „maleni“ čovjek?

Fra Josip: Maleni čovjek danas, usudio bih se reći, jest maleni vjernik. A maleni vjernik jest onaj čovjek koji svoju vjeru u Boga živi osobno, u nadi i ljubavi, onaj kome vjera nije senzacija niti je suviše manifestira. Maleni čovjek se ne hvali svojom vjerom, ne prkosi njome i ona mu nije sredstvo podjele među ljudima. Previše je „velike vjere“ i „velikih vjernika“, a to se danas očituje u različitim oblicima vjerskog fanatizma i fundamentalizma. Mislim da od ovih bolesti vjere nitko nije operiran. Božić poziva na malenost već samim svojim slikama: slikom žene u trudovima, štale koja nije idilična kao naše današnje jaslice, svratišta u kojem nema mjesta za novorođenčce, pastira koji rade svoj posao i daleko su od religijskih i političkih vladarskih dvorova. Nije dakle malen samo novorođeni Isus. Svi su ovi evanđeoski prizori slika malenosti i poziv su kršćanima da preispitaju svoju vjeru.

LUKAVAC

Božić je obitelj

Sada kada imam svoju obitelj, muž i ja nastojimo našoj djeci prenijeti sve što smo mi naučili od naših roditelja, od naših baka i djedova. Obitelj je na prvom mjestu, ostalo se samo posloži.

Piše: Božana Vilušić Tomić

Svaki blagdan je lijep na svoj način, ali nikada nisam imala dilemu glede toga. Najviše od svih blagdana volim Božić. Pitate se zašto? Odgovor je OBITELJ.

Sve je počelo s jednom malom obitelji u Betlehemu, Svetoj Obitelji. Sada se sve komercijalizira i gubi se pravi smisao Božića. Ne postoji Djed Božićnjak, postoji mali Isus koji se rodio u štalici s majkom Marijom i ocem Josipom. To je bit Božića – OBITELJ. Sjećam se dok sam bila mala, mama i baka su „dizale“ cijelu kuću, čistile, prale, pripremale kao da dolaze neki važni gosti. Rasporedile bi se što će koja raditi, a kad smo sestra i ja porasle i mi smo dobivale zadatke. „Spremamo se za Božić“, mama bi u hodu rekla... i opet svaka za svojim poslom. Smatrala sam se važnom kada bih dobila zadatak, pa makar ostaviti pribor za jelo na određeno mu mjesto. Zapravo, počinjalo se od blagdana svete Lucije, 12 dana do Božića. Baka ili mama su sadile pšenicu u posudice, da bi za Badnju večer bila na našem stolu onako lijepa, zelena, ukrašena nekom sjajnom vrpcom. Baka je govorila, a ona je to čula od svoje mame, da svaki dan označava po jedan mjesec u godini. Pa bi tako na primjer, ako je padoo snijeg na svetu Luciju i siječanji bio s padavinama... i tako sve do Božića. Za to zapisivanje vremenske prognoze sam bila zadužena ja, kao najmlađi član moje obitelji. Mama i baka su pripremale neka stara tradicionalna jela, pšenica tj. keške, gibanica, salnjaci, šapice–pracle. Pomiješani mirisi slatkih i slanijih jela ispunjavali su i dvorište, a tek njihov ukus. Tata je bio zadužen za pečenicu. Sve bi se to užurbano radilo na Badnjak, ali nitko nije ništa probao u slučaju da se ne omrsi. Za Badnjak bi postili, pravila bi se pava, prokole, riba...

Na sam Badnjak mama bi me probudila rano. Pripremila bi mi grančicu od jelke i onda sam s tatom još

po „mraku“ išla čestitati Badnjak, prvo svojim ukućanima, a onda stričevima, baki i djedu, susjedima. Kao nagradu dobila bih poneki novčić, jabuku, naranđulu ili slatkiš. To sam donosila kući kao trofej i bila ponosna dobivenim. Sada to rade moja djeca. Dok im pripremam grančice, oblače se užurbano i izlaze van. Stižu sjećanja iz djetinjstva. Kada su bili mali, muž ih je nosio isto kao što je i mene moj tata. Vraćaju se veseli, rumenih obraza, promrzli i hvale se dobivenim kao i ja nekad. Nije se to nešto baš puno promijenilo. Radost onom dobivenom slatkišu je uvijek ista, bez obzira koliko ih ima u kući. Dok se vrate doma, pripremam jelku i ukrase. Svaka ukrasna loptica i lampica nađu svoje mjesto. Ispod jelke, postavljaju jaslice figurice malog Isusa, Marije i Josipa, tri kralja i nekoliko figurica životinja u štalici, sve kao prikaz Isusova rođenja. Kada sam bila mala ukrasi su bili bombone u šarenim sjajnim papirićima, pa malo vaticne na boru, koja bi bila kao snijeg, poneki orah. A pravi stakleni ukrasi su bili raritet.

Polako se svi poslovi privode kraju... vrijeme je za večeru. Večera za Badnjak ima nekakav poseban okus. Na stol bi se postavljala pšenica posijana na sv. Luciju s tri voštane svjeće, koje su simbol novog života i nade. Pored pšenice postavlja se ostala posna hrana. Kada se okupimo oko stola da bi objedovali, prekrizimo se i počinjemo moliti. Naš sin i kćerka predvode molitvu, blagoslivljamo hranu, molimo za blagostanje i zdravlje. Ne zaboravimo ni naše pokojne. Molitva. Mir. Obitelj. Ime Badnjaka je povezano s riječju bdjeti. Zapravo se bdije čekajući Isusovo rođenje. Pred ponoć se spremamo u Crkvu na polnoću kako bi dočekali Božić. Poslije mise svi čestitaju blagdan jedni drugima uz lijepe želje za predstojeće dane.

Svake godine Božić je poseban, ali Božić prije sedam godina je bio jedinstven za moju obitelj. Tog božićnog jutra dobila sam najljepši dar. Postala sam mama jednoj

djevojčici. Do tada se Božić slavio u mojoj obitelji kao blagdan nad blagdanima, tati je bio imendan, meni također, ali rođenjem Karle sve je dobilo novi smisao.

Sada kada imam svoju obitelj, muž i ja nastojimo našoj djeci prenijeti sve što smo mi naučili od naših roditelja, od naših baka i djedova. Obitelj je na prvom mjestu, ostalo se samo posloži. Na Božić za našim obiteljskim stolom više nema nekih dragih lica, možemo ih se sjećati i moliti za njih. Došla su neka nova, mala lica koja će nastaviti onako kako ih sada učimo. Obitelj na prvom mjestu, gdje god da budu živjeli, odakle god budu dolazili mi ćemo ih čekati, jer na Božić svi putevi vode kući.

Božić nisu pokloni, Božić nije ni hrana, Božić je obitelj.

Zato dragi moji, čestit i blagoslovljen Božić i sveto Isusovo porođenje.

Kyrie Eleison, Isus se rodi u štalici,
Pojte pastiri, tamo se Njemu poklonite.

U budnosti je život

Ta smjena noći i dana kojoj vjernici svjedoče tjera na razmišljanje. Što je bilo u mraku skriveno, otkrilo se. Tamu je zamijenilo svjetlo.

Piše: Daria Vilušić

Tijekom došašća su u našoj župi vjernicima osobito drage mise zornice. Rani polazak na počinak i ustajanje u pet sati ujutro postaje novim načinom života mnogima tijekom četiri tjedna pripreme za Božić. Usprkos hladnoći i temperaturi koja je većinom ispod ništice, naša crkva se tih dana pretvara u dom okićen svojim najljepšim nakitom – ljudima. Čarobna je i duboka simbolika susreta na zornicama. Bog dolazi biti bliže ljudima, a ljudi mu hode ususret kako bi ga dočekali. U tom svome hodu i iščekivanju se čovjek sa čovjekom susreće; svi se na misi okupljaju, i mladi i stariji, i jednostavno prinose svoje molitve Bogu.

Ta budnost vjernika u vrijeme noći, u vrijeme kada se obično spava, jest poziv na promjenu – poziv na bdjenje nad svojim životom. Prilikom za pomirenje s Bogom pružaju naši svećenici u sakramentu ispovijedi svako jutro prije početka mise. Mogućnost je to da se duhovno očistimo, da priznamo svoje grijeha i nedostatke, uvidimo svoje pogreške, odlučimo se promijeniti, rasti u dobru i biti bolji ljudi. Tijekom došašća se svi pozivaju na djela milosrđa, na solidarnost s onima koji su u potrebi, a osobito na pomoć siromašnima, pa se tako ispred oltara svako jutro može

ugledati puna korpa priloga koje vjernici ostave, a koje framaši zajedno sa svećenicima za Božić podijele našim župljanima koji se nalaze u teškoj materijalnoj situaciji. Osmijeh koji se stvarao na njihovim licima prethodnih godina kada bi im se došlo u posjet na Božić ugrije čovjeku srce i učini kristalno jasnim što to Bog od svakoga od nas, zapravo, želi – ne puno – samo da smo blizu jedni drugima jer smo tada i Njemu blizu.

Započinjanje svake zornice s pjesmom znači započinjati svaki dan s radošću, a adventske pjesme koje se pjevaju na zornicama slave Boga i upravo to nose u sebi – radost. U vrijeme kada smo bombardirani crnom kronikom, lošom situacijom u državi i svijetu, negativnim statistikama i uznemirujućim vijestima, započinjanje dana s pjesmom znači mnogo. Zaista, u sitnicama leži radost i sreća; sitnice skupa su velike stvari.

Ono što predstavlja osobitu draž mladima iz naše župe jest zajednički doručak koji se organizira po završetku mise u prostorijama našega samostana. Za njega su najviše, uz potporu svećenika, zaslužni framaši koji međusobno podijele zadatke: neki idu u pekaru kupiti topao i mirisan kruh za sve, a neki kuhaju čaj i vrijedno postavljaju stol.

Potom se svi okupe, započnu jelo molitvom i zahvalama Bogu, a završe u veselju, smijehu, šalama i dogovorima tko će ići s kim poslije. Neki idu za svojim poslovnim obvezama, neki u školu ili na fakultet, neki kući, ali svi idu pozitivni i spremni da se nose sa svime što im taj dan donosi.

Zapanjuje svakoga jutro ući u crkvu dok je nebo nad gradom crno i sve je tiho vani, dok su ulice još puste, a izaći iz nje kada je sunce na nebu i dan je već uveliko počeo, kada nema više ni traga noći koja je iza nas. U modernom, ubrzanom načinu života, pored svih briga i obveza koje nas prate, zastanimo na tren i dopustimo sebi doživjeti ovaj trenutak. Ta smjena noći i dana kojoj vjernici svjedoče tjera na razmišljanje. Što je bilo u mraku skriveno, otkrilo se. Tamu je zamijenilo svjetlo, a svjetlo u našem kršćanskom životu je Krist čiji dolazak iščekujemo. Kada bismo živjeli svaki dan kao da je ostalo još samo sedam dana do Božića, kada bismo uvijek u sebi nosili budnost i taj osjećaj važnosti duhovne pripreme i rasta, pored one izvanjske, vjerujem da bi svijet bio bolje mjesto za sve, a ljudi zadovoljniji.

Budućnost ostaje na mladima

Najmlađe župljane animiramo na najrazličitije načine, a moram kazati da imamo i veliku potporu lokalnih, husinskih umjetnika, koji se trude dati svoj doprinos kulturnom životu župe, ali i okupljanju mještana u novoj župnoj crkvi

Piše: Barbara Pavljašević

Blagdan Svetog Nikole i ove je godine donio mnogo radosti mališanima u svim župama. Župa Husino tradicionalno svake godine organizira proslavu blagdana sv. Nikole, adventskog i djeci najdražeg sveca. Tako je bilo i ove godine.

„Proslava sv. Nikole je održana je u župnoj dvorani (u staroj crkvi), a stigao je velik broj djece svih uzrasta, kao i njihovih roditelja, djedova i baka. Prigodni program su pripremile glumica Sanela Babić, učiteljica Gordana Tomić, te djeca iz Osnovne škole „Husino“, kazao je velečasni Marinko Mrkonjić, župnik župe Husino.

Sveti Nikola u narodu je poznat kao zaštitnik djece, moreplovaca, putnika i majki. Blagdanu Svetog Nikole posebno se raduju mališani, jer na ovaj dan, kao nagradu što su bili dobri tijekom cijele godine, dobivaju darove. Prema tradiciji, noć uoči blagdana djeca čiste čizmice u koje im Sveti Nikola stavlja darove.

Upravo tako, veselo i razdragano bilo je i na ovaj blagdan u husinskoj župnoj crkvi. Mališani su svetom Nikoli pjevali pjesmice, a sveti Nikola je zahvalio djeci na priredbi koju su izvela u njegovu čast, te njih 90 razveselio prigodnim darovima.

„Trudimo se naše mališane stalno okupljati oko crkve. Otkako smo za Uskrs održali prvu svečanu misu u novoj župnoj crkvi, sve mise, krštenja, vjenčanja obavljamo u novoj crkvi. Najmlađe župljane animiramo na najrazličitije načine, a moram kazati da imamo i veliku potporu lokalnih, husinskih umjetnika, koji se trude dati svoj doprinos kulturnom životu župe, ali i okupljanju mještana u novoj župnoj crkvi“, dodao je vlč. Marinko.

I sveta misa polnoćka održat će se po prvi put u novoj župnoj crkvi, nakon koje je planirano druženje Husinjana.

Župljani Husina na početak gradnje nove crkve čekaju još od 1997. godine kada je njihova župa tek osnovana, odnosno odvojena od Župe Morančani. Kamen

temeljac koji je ugrađen u temelje nove župne crkve blagoslovio je **Blaženi papa Ivan Pavao II.** kada je 1997. godine dolazio u Sarajevo. Crkva Rođenja Blažene Djevice Marije na Husinu izgrađena je od različitih donacija, ali i od osobnih doprinosa vjernika. Župljani Husina žele da ova crkva bude simbol njihove sloge, ljubavi i zauzetosti u vjeri, žele u novoj crkvi krstiti, krizmati i vjenčavati svoju djecu. To je posebno lijepo u današnje vrijeme koje se naziva i vremenom zaborava, kada u digitalnom dobu tehnologija umjesto čovjeka razmišlja i tjera ga na zaborav. Novoizgrađena crkva bit će simbol okupljanja, sjećanja, zajedničke molitve i vjere. Mladi također priželjkuju da ih na blagdan Svetog Nikole bude sve više.

USPJEŠNO SANIRANO KLIZIŠTE KOD GOSPE LIPNIČKE

GOSPA LIPNIČKA SVE NAS POVEZUJE

Ovo je lijepa Božićna priča u koju su se uključili vjernici, humanitarno karitativne Organizacije naše Crkve, Crkva u svijetu, državne, kantonalne institucije te Gradska uprava.

U svibnju 2014. godine našu prelijepu zemlju pogodile su nezapamćene kiše a potom su uslijedile poplave i klizišta. U Tuzlanskom kantonu u 13 lokalnih zajednica je registrirano 6.800 klizišta, a na samom području Grada Tuzle 2.174 klizišta (1/3 od ukupnih klizišta). Među njima je registrirano i klizište u neposrednoj blizini Kapele Gospe Lipničke. Kapela Gospe Lipničke datira iz 17. Stoljeća, a čuvena je po svojoj čudotvornoj slici Gospe Lipničke.

Svibanj 2014. godine je vrijeme kojega se ne želimo prisjećati i neka se više nikada ne ponovi. Po izlasku na teren odmah smo pozvali firmu Georad iz Tuzle kojoj smo dali zadatak da napravi bušotine, snimi teren, izradi elaborate te napravi projektnu dokumentaciju za sanaciju klizišta. Firma Georad je veoma brzo napravila projektnu dokumentaciju te smo se tako dali u traženje novčanih sredstava za sanaciju. Ministarstvo civilnih poslova, Vlada Tuzlanskog kantona, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Župni ured Međugorje, Nadbiskupija Beč, Nadbiskupija Ljubljana, Caritas Vrhbosanske Nadbiskupije, Caritas Bosne i Hercegovine, Humanitarno karitativna organizacija Franjevačke Provincije Bosne Srebrene Kruh Svetoga Ante su donatori koji su svojim novčanim sredstvima i posredovanjem uvelike pomogli ovaj projekat. No, stvari kreću nabolje u drugoj polovici kolovoza 2016. godine kada se uključuje Gradska uprava na čelu s gradonačelnikom Jasminom Imamovićem i kada se pojavljuje Američka razvojna agencija u Bosni i Hercegovini CRS (Catholic Relief Services) obećavši 20.000,00 KM za sanaciju klizišta. Gradonačelnik Imamović u ime Gradske uprava dariva za sanaciju klizišta 15.000 KM te imenuje stručni tim: Miralema Mulaća, geologa, Franju Ilića, arhitektu, Tomislava Ružića, ing. građevine koji su više puta izašli na teren, snimili situaciju te Projektnu dokumentaciju firme Georad nadopunili. Mulać je vršio i stručni nadzor u ime Grada. Naime, ustanovilo se da treba pojačati temelje na objektu Kapele, treba sanirati i labilnu kosinu ispod Kapele te

iznad posjeda i iznad glavnog drenažnog voda napraviti bunar. Grad Tuzla je također osigurao svu potrebnu dokumentaciju (urbanističku suglasnost i građevinsku dozvolu). Nakon tenderske procedure firma Sikosan iz Tuzle je dala najpovoljniju ponudu te smo tako s njima sklopili ugovor 21. studenog 2016. godine (ukupna vrijednost radova 68.583,50 KM), a već 28. studenog započeli su radovi te su 19. prosinca uspješno završeni. Nadzorni organ u ime Župe je Marko Joketović, ing. građevine koji dugi niz godina pomaže Župi.

Gospa Lipnička ima veliki značaj ne samo za župljene Župe Šikara nego za sve ljude na ovim prostorima i sve nas povezuje. Ovo je lijepa Božićna priča u koju su se uključili vjernici, humanitarno karitativne Organizacije naše Crkve, Crkva u svijetu, državne, kantonalne institucije te Gradska uprava.

U ime župe Svetoga Franje Asiškoga i u ime svih župljana iskreno se zahvaljujem svim donatorima. Mir i dobro!

Fra Marko Lovrić, župnik župe Šikara

Tuzlanski framaši drugima uljepšavaju blagdanske dane

“Sve, što želite da ljudi čine vama, tako činite i vi njima” (Matej 7:12)

Jajce, Dubrovnik, Tomislavgrad, Gornji Vakuf/Uskoplje i Čapljina samo su neki od gradova iz kojih dolaze tuzlanski framaši

Piše: Armin Kendić

Fotografije: Darko Zabuš

Pri Franjevačkom samostanu u Tuzli svakodnevno se okupljaju mladi framaši. Ukupno ih je dvadeset i četvero, dolaze iz nekoliko bosanskohercegovačkih gradova i Republike Hrvatske, a njihova humana srca uljepšavaju blagdanske dane.

Jajce, Dubrovnik, Tomislavgrad, Gornji Vakuf/Uskoplje i Čapljina samo su neki od gradova iz kojih dolaze tuzlanski framaši, a svima im je zajednički osjećaj poziva Duha svetoga, život evanđelja u bratstvu, u svjetlu poruke sv. Franje Asiškoga i u krugu franjevačkoga svjetovnog reda.

„Teme naših susreta nisu isključivo franjevačke, pa čak ni vjerske, nego su to i neke društvene ili kako mi to nazivamo ‚svjetovne teme‘. Osim ovakvih susreta, ponekad imamo susrete molitveno-meditativnog sadržaja, a ponekad su i zabavnog karaktera“, kaže nam Božidar Štrkalj, duhovni asistent Frame u Tuzli.

Karla Obšivač iz Dubrovnika prije četiri godine je stigla u Tuzlu, s ciljem nastavka školovanja na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu. Dolazak u novu sredinu nosio je određenu dozu tereta, ali i otvaranje nekih novih životnih puteva.

„Novoj sredini se bilo teško prilagoditi. Malo mi je dalje kuća, teže izdržim do odlaska tamo, ali veliko olakšanje mi predstavljaju naša Frama i druženja koja organiziramo.“

Kako ističe, tuzlansku Framu posebno krase i druženja članova izvan samostana. „To su druženja u gradu, kinu, prirodi, kod nekoga u stanu i slično. I upravo ovakva vrsta druženja nas također održavaju u zajedništvu“, dodaje Karla.

Članovi tuzlanske Frame najaktivniji su u vremenu Došašća, odnosno tijekom pripreve za Božić.

„Naši framaši su od velike pomoći našem franjevačkom samostanu, jer se odazovu i spremni su pomoći kada to prilike nalažu. Stoga mnoge naše aktivnosti na neki način ostaju skrivene“, ističe fra Božo.

Predbožićno vrijeme prilika je i za pružanje ruke

pomoći onima kojima je to najpotrebnije, a srca ove skupine mladih posebno ispunjavaju i humanitarne akcije koje vrlo rado sprovode.

„Za blagdan sv. Nikole dječici smo išli kupovati paketiće. Svi skupa smo ih pakirali te nakon večernje svete mise darovali ih mališanima te smo ih tako lijepo obradovali“, prepričava Karla.

Tijekom cijelog došašća također su prikupljali i prehrambene namirnice, a čime će brojne obitelji iznenaditi u ove blagdanske dane.

„Humanitarni rad me veoma ispunjava, a voljela bih da se ovakva praksa nastavi i nakon što mi koji nismo iz Tuzle krenemo natrag svojim kućama.“

Framu čine posebnom i obećanja koja framaši obnavljaju svake godine kao vanjski znak pred Bogom i Crkvom. Ta su obećanja njihov odgovor na poziv Duha svetoga da žele kroz idućih godinu dana živjeti evanđelje i služiti svom bratstvu po primjeru sv. Franje.

Da bi pojedini framaš otkrio svoj poziv i odlučio želi li dati obećanja, treba provesti određeno vrijeme u ovoj zajednici. Po samom dolasku svaki se framaš upoznaje s djelovanjem bratstva kroz tjedne susrete, akcije i druženja te se smatra „simpatizerom“ Frame.

Svoje obećanje ove godine dao je Mario Mijatović iz Tuzle, inače student druge godine Građevinskog fakulteta u ovom gradu.

„Prvo me privuklo druženje i zato sam se na početku uključio u Framu, zatim ljubaznost ljudi koju ja do tada uglavnom nisam vidio, a kasnije i humanitarne akcije koje me ispunjavaju“, kaže Mario.

Ovdašnja Frama bogata je i sa nekoliko

glazbenika koji svake nedjelje, predstavljajući glazbenu sekciju, upotpunjuju svetu misu.

„Upravo smo u toj sekciji najkonstantniji. Ove godine smo na Festivalu duhovne glazbe u Sarajevu pod nazivom ‚Framafest‘ osvojili prvo mjesto s pjesmom ‚Auxilium‘. Sve druge naše aktivnosti ovise o vremenu u kojem se nalazimo“, ponosno ističe fra Božo.

Članica ove sekcije je i Jelena Soldo iz Čerina nadomak Čapljine. Prije tri godine stigla je u Tuzlu gdje je nastavila svoje obrazovanje na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu.

Osvrnuvši se na činjenicu da je prije dolaska u Tuzlu pet godina provela u Frami u svom rodnom mjestu, kazala nam je da izlazak iz zajedništva predstavlja posebno emotivan trenutak.

„Vrijeme kada sam morala napustiti Framu u svom mjestu posebno je bilo teško prije svega jer sam tu provela pet godina, a onda je dodatni teret predstavljala i činjenica da odlazim od svoje kuće. Također, teško prihvaćamo i kada neki drugi članovi napuštaju zajedništvo, a ako su prisiljeni da odu zbog završetka školovanja, kao što je slučaj u Tuzli jer nas ima koji nismo iz ovog grada“, navodi Soldo.

Na području Bosne i Hercegovine danas djeluje oko 1.600 članova Frame, raspoređenih u 30 bratstava i desetak novih koja su u osnivanju.

Mi mladi i naš odlazak iz BiH

Božiću ostavljam samo jednu želju – da se moji prijatelji vrate

Baš nedavno sam nazočio jednoj javnoj tribini. Na pitanje o masovnom odlasku mladih iz BiH u posljednjih nekoliko godina, jedan je političar rekao kako se to i prije događalo kroz povijest te da to ne treba shvaćati tragično. Iskreno, bio sam na neki način uvrijeđen tim odgovorom jer nikako nisam mogao shvatiti da to spada u domen normalnog i da je glas tog političara bio tako hladan, bez ijedne trunke kajanja.

Piše: Robert Petrović

Božićne želje koje svake godine u mislima negdje zapišemo i na Božićno jutro priželjkujemo iz godine u godinu bi bile drugačije. Od dječijih, malih želja, onih studentskih ili pak onoga što priželjkujemo u zrelim godinama. Prenosili bi te misli na papir, ostavljali ih na sigurno mjesto i čekali da se ostvare vjerujući u čaroliju koju nam jedino vjera i molitva mogu pružiti. Vjerujem da je tu bilo puno želja, ali meni je jedna ostala urezana i svake godine molim za nju. To je bila želja koju je na papiri zapisivao Napredak. Nije ju nikad sakrivao kao mi, nikada nije postavljao nikakve uvjete i njegova ljubav je bila iskrena. Na tom komadu papira kojeg je pisao Napredak, velikim slovima je svakog Božića odzvanjala riječ MLADOST.

Priča koju ću vam ispričati predstavlja sve one mlade koji su bili tu u našem gradu, našoj Tuzli. O mladima s velikim entuzijazmom i budućnosti našeg prijatelja Napretka. Prije šest godina u posljednjem tjednu adventa šetnja tuzlanskim korzom bila je uistinu poseban užitek. Mnštvo osmijeha u prolazu, razigrana djeca na klizalištu i toliko poznatih osoba sa kojima se uvijek imalo što pričati. Dođoh do Trga i ugledah Ivana, prijatelja iz Napretkovog tamburaškog orkestra. Rado popričah s njim jer je uvijek zračio optimizmom, a kada god bih ga sreo ulijevao je dozu sigurnosti. Nastavih dalje i nedaleko od tog mjesta susretoh

Sanju, članicu Napretkove udruge studenata i mladih. Sanja je bila jako vrijedna osoba i toliko energije i želje u mnogim napretkovim aktivnostima niste baš susretali tako često, a njene oči su uvijek odavale upornost. Nastavih dalje i pored simbola Tuzle -Ismeta i Meše, sretoh još jednu mladu članicu Napretka, Ivanu. Ivana je svima u Napretku poklanjala iskrenost i kad god bih je sreo znao sam da u njoj imam pravog prijatelja, ali ne samo ja nego i svi ostali. Ona je uvijek govorila istinu, izravno i bez ikakvog ustručavanja. Tada sam počeo razumijevati što želim zapisati na onaj svoj papirić želja za Božić i što su one prave životne vrijednosti. Pomislih, pa toliko divnih ljudi Napredak ima, mladih od kojih se može toliko naučiti, s kojima se uvijek mogu veseliti i uživati u svakom trenutku.

Šest godina kasnije, opet sam u svom gradu i u posljednjem tjednu adventa. Sustiglo nas, nažalost, vrijeme kada je hrabrost ostati u našoj domovini. A mladi vođeni tim mislima su počeli odlaziti, tražiti sebe u nekim drugim gradovima. A baš nedavno sam nazočio jednoj javnoj tribini. I na pitanje o masovnom odlasku mladih iz BiH u posljednjih nekoliko godina, jedan je političar rekao kako se to i prije događalo kroz povijest te da to ne treba shvaćati tragično.

Iskreno, bio sam na neki način uvrijeđen tim odgovorom jer nikako nisam mogao shvatiti da to spada u kategoriju normalnog i da je glas tog političara bio tako

hladan, bez ijedne trunke kajanja. Iziritiran time, opet prođoh onim istim putem svoga grada i ne ugledah ni Ivana, ni Sanju, a ni Ivanu. Ne susretoh niti onaj optimizam, a ni iskrenost te sve ljepote koje su krasile sva ta mjesta. Danas oni krase neke druge zemlje, neke tuđe gradove. Taj put je sada toliko dugačak i čini mi se da nema kraja. Šetajući njime sjetih se onog političara i opet se zapitah, je li normalno da moja Tuzla dadne te ljude nekome, je li normalno da Napredak ne može ispuniti svoju Božićnu želju i je li normalno da se o tome može tako hladno pričati?!

Odgovore na ta pitanja mi je jako teško pronaći, jer su postali jedna surova realnost koju živim iz dana u dan. Nažalost ne mogu ništa učiniti. Stoga, čvrsto vjerujući u Boga i bolje sutra, na svoj papirić Božićnih želja ću zapisati molitvu za sve one ljude u BiH koji mogu kreirati neku ljepšu sutrašnjicu. Tu želju posvetit ću svim mladim ljudima i svojim prijateljima s kojima mi susreti nedostaju. Nadat ću se njihovom povratku. Nadat ću se da će opet sutra biti ponos svoje zemlje, a ne tuđe. Nadat ću se da će moja želja uskoro biti i ostvarena.

Jozo Josić - Božić

dočekuje bez struje

S djecom se vidimo i čujemo preko interneta. Interesantno je to da imamo prije internet nego vodu i struju

Piše: Maja Nikolić

Iako smo u 21. stoljeću, u 2016. godini mnogi građani BiH nemaju ni osnovne uvjete za život. Danas im je daleko lakše doći do interneta nego vode i struje. Donosimo vam priču o Jozi Josiću, kojemu je Josip Broz Tito bio kum, a kojemu su sijalica i televizor pojam za normalan život.

Naime, Jozo Josić, kao najmlađi član jedanaestoročlane obitelji rođen je u selu Dragunja u Tuzli. „Nas je bilo devetero i svi smo rođeni i odrasli ovdje u Dragunji. Otac je bio poljoprivrednik i nije radio u preduzeću, ali nas je sve podigao na noge i odhranio. I mi smo kao djeca svi radili, zemljoradnička obitelj i živilo se onako kako se u to vrijeme moralo“, kaže Jozo. Jozi je, njegov imenjak, Josip Broz Tito bio kum. „Otac mi je tako pričao, a i u selu to svi znaju jer su prije bili odbornici u selu: Stjepo Nišandžić, Ilija Božić i Toma Nikolić. Oni su pokumili Tita i on je to prihvatio to kumstvo i ja sam dobivao neke pakete dok sam bio mali. Otac mi je pričao da je mogao kupiti jedan par volova za novce koje je dobio.“

Jozo Josić nakon života u Sloveniji odlučio se vratiti u svoj rodni kraj, u Dragunju. Nekoliko godina ovdje živi bez struje i vode, ali i puta do kuće. „Moj otac je platio sve doprinose, a ja kao dijete od dvanaest godina vozio sam bandere za naše selo. Sjekli smo bandere u svojoj šumi i vozili. Tako isto i za put. Na sve akcije smo se odzivali i sudjelovali, ali kad je selo dobilo put onda su mom ocu rekli da do naše kuće ne može doći jer smo daleko od sela. A mi smo tad bili 300 metara od najbliže kuće koja ima struju i put.“

Sada Jozi ponovno traže uplatu za novi priključak. No, on to odbija. A i zašto bi, jer kada je cijelo selo sudjelovalo u uplatama i obitelj Josić je bila na čelu ideje da selo mora biti infrastrukturno ojačano. „Nervozan sam i ponižen i osjećam da nisam čovjek prvog

reda. Ja mislim da sam čovjek zadnjeg reda. I za rasvjetu sam platio koliko i drugi. Da barem imam pred kućom neko svjetlo, a eto, ni to mi nije došlo do moje kuće.“

Svi koji mogu, odavde odlaze. Iako je selo poljoprivredno veoma bogato infrastrukturno je veoma siromašno. „U 21. stoljeću nema struje do kuće, nema puta. To je neobjašnjivo. Mi iz ovog kraja smo bili u različitim državama kao radnici. U svakom mjestu ljudi imaju put, vodu, struju.. samo kod nas može biti da čovjek nema struju i vodu. Mi se ovdje patimo s vodom i to je veliki problem za ovo selo“, kaže Jozin susjed Ilija Marjanović.

Zimsko razdoblje. Pet sati poslijepodne. Mrak je pao. „Što mi vrijedi Tito kad ne pomažu ovi danas. Da je Tito živ možda bi bilo drugačije, ali bio je on i živ pa se ništa nije dogodilo jer je i do Tita bilo drugih. Ja sam išao u Opčinu i ispričao cijeli slučaj i pitao sam mogu li ja dobiti struju. Ništa mi nisu obećali.“

Mnogi Jozi danas govore da se vrati u Sloveniju. No, on to ne želi. Tvrdi da u svom mjestu gdje je rođen i gdje ga

duša vuče ima pravo živjeti. Baš kao što i zna da mu nitko ne smije oduzeti osnovna prava na normalan život. „I kad je čovjeku lijepo živjeti, vidite kakva je naša Bosna, kakva je situacija. Jer žalosno je čovjeku živjeti bez djece, a djeca neće doći ovdje. Kad vidim kako je, ne bih ni ja došao da sam na njihovom mjestu. Ja sam željan svoje djece. Baš mi je sin bio u kolovozu prošle godine. Od tada nije dolazio. Sve ovo što se dešava je žalosno, a ja odavde ne mogu“, kaže Jozo, a njegov susjed Ilija dodaje „S djecom se vidimo i čujemo preko interneta, a ima dosta naroda koji ne može ni uzeti internet. Ja imam 320 KM mirovine, al sam uzeo internet kako bih se mogao vidjeti sa svojom djecom. Drugačije ne bih mogao jer za kartu treba 200 eura. I eto interesantno je to da imamo prije internet nego vodu i struju“, dodaje Ilija.

Za Jozu je život u Sloveniji nezamisliv. „Da sam ostao u Sloveniji možda bih do sada i umro. I eto takav je moj život u 21. Stoljeću.“

A tako je zapravo u Bosni. Ljudi odlaze. Sela izumiru. Ljudska sramota u 21. stoljeću.

Samostan „Kraljica svete krunice“ dom naših časnih sestara

Bogu za ljubav, čovjeku na dobro

Kroz godine rada naših škola koje su bile zastupljene ovdje je prošlo jako puno djece različitih vjeroispovijesti, kao što i danas imamo slučaj u KŠC-u u Tuzli. To je jedna tradicija i baština. Pokušavamo da ono što su sestre bile za onaj kraj mi budemo sada

Piše: Armin Kendić

Samostan „Kraljica svete krunice“ u Tuzli dom je časnih sestara koje su svoj život potpuno posvetile Bogu, Crkvi i brizi prema ljudima kojima je pomoć potrebna.

Molitve i svete mise kao i obrazovanje mladih ono je što krasi njihovu svakodnevicu.

Vrata njihovog samostana, koji je smješten u središtu Tuzle, otvorena su svima. Susreti s mladima su veoma česti, a s njima nastoje razgovarati, saslušati ih i savjetovati.

Biti časna sestra znači na vrlo jednostavan način doživljavati Boga kao oca, a ljude kao sestre i braću.

Do prošle godine ovdje je bila i sestra Pia Herman iz Hrvatske.

„U našem samostanu ne postoji jedinstven posao kojim se bavimo. Dijapazon je vrlo širok. Ovdje smo uglavnom sve vezane za KŠC. Imamo i dosta aktivnosti koje su vezane za mlade, a dešavaju se u crkvi“, priča sestra Herman.

Osim duhovnog poziva, za časnu sestru je potrebno i nekoliko godina redovničke formacije, koja se, prema riječima naše sugovornice, sastoji od kandidature, postulata i novicijata.

„Kod nas nije kao kod svećenika, u smislu da moramo imati završen fakultet. Djevojke koje dolaze u samostan su različitih dobi, dakle, ne postoji dobna granica. Početna faza redovničke formacije je kandidatura i ona, u ovisnosti u kojoj dobi osoba dođe, traje između dvije i četiri godine“, pojašnjava sestra Herman.

Nakon toga slijedi razdoblje od godinu dana koje se zove postulat.

„Potom djevojka ulazi u novicijat. To je jedna jako važna faza u kojoj osoba dobije redovničko odijelo i to je vrijeme intenzivne pripreme“, ističe sestra Herman.

Novicijat se zapravo ogleda u kušnji u kojoj osoba spozna je li redovnički život za nju ili ne.

Nakon dvije godine novicijata osoba polaže prve ili privremene zavjete - čistoća, siromaštvo i poslušnost, s tim

da neki redovi imaju još i četvrti, ali ova tri su, ističe sestra Herman, temeljna i ona se polažu u svakom redu.

„Također, imamo i fazu privremenih zavjeta i ona se zove juniorat. Ova faza traje minimalno tri, a maksimalno devet godina. Kod nas je u prosjeku pet i tek nakon tog vremenskog perioda osoba polaže doživotni zavjet, odnosno obavezuje se živjeti u čistoći, siromaštvo i poslušnosti. Doživotni zavjeti su zapravo tek početak. Oni nisu nikakav kraj, jer tek tada nastupa trajna formacija gdje osoba treba svaki dan raditi na sebi, odnosno na svom duhovnom životu“, nadovezuje se sestra Herman.

Sestra Elizabeta Ćosić, rodom je iz Dervente. U tuzlanski samostan je došla 2004. godine. Pored dnevnih kućnih poslova, radi i kao pedagogica u osnovnoj školi u KŠC-u. Do sada je u službama bila u Bugojnu i Sarajevu.

Tijekom našeg razgovora kazala nam je da je prvi Zavod časnih sestara pod imenom „Kraljica svete krunice“ u Tuzli otvoren 1883. godine. Budući da je u ovom gradu bilo puno doseljenika iz Austro-Ugarske, časne sestre su osim hrvatske otvorile i njemačku školu za doseljenike.

U dovršenoj novoj zgradi zavoda 1888. otvorena je Građanska škola na njemačkom jeziku, a 1902. dograđen je dio školske zgrade, pa je 1904. otvorena i Narodna građanska škola, a 1913. i Ženska stručna škola.

„Sestre su se uglavnom bavile odgojem i obrazovanjem. Kroz godine rada naših škola koje su bile zastupljene ovdje je prošlo jako puno djece različitih vjeroispovijesti, kao što

i danas imamo slučaj u KŠC-u u Tuzli. To je jedna tradicija i baština. Pokušavamo da ono što su sestre bile za onaj kraj mi budemo sada“, objašnjava nam sestra Ćosić.

Prema njenim riječima, prve sestre koje su došle u Tuzlu bile su lijepo primljene.

„Odmah im je ustupljena čak i jedna kuća gdje su mogle početi sa školstvom. Sama naša utemeljiteljica je dovela prve sestre i još uvijek imamo baštinu iz njenog vremena, a to je naše groblje na lokaciji Josipovac. Tamo su sahranjene 34 časne sestre“, ističe kroz naš razgovor sestra Ćosić.

Inače, zemljište na kojem se nalazi groblje časnih sestara dobiveno je na poklon 1885. godine. Na njemu se godinu kasnije započelo sa izgradnjom samostana. Već iste godine samostan je završen te je i blagoslovljen.

U njemu je boravilo oko 10 časnih sestara koje su obrađivale zemljište. U sklopu samostana nastalo je i groblje gdje su se pokopavale časne sestre koje su djelovale i radile u Tuzli.

Odlukom ministarstva poljoprivrede i stočarstva Narodne republike BiH, Odjeljenje za agrarnu reformu i kolonizaciju, ekonomija Josipovac nakon 62 godine postojanja postala je državno vlasništvo.

Časne sestre su se preselile nakon toga u postojeći samostan Emmaus u Breškama kod Tuzle. Sada se na području Tuzle nalaze tri časne sestre iz reda „Kćeri Božje ljubavi“ i one djeluju u samostanu koji je izgrađen pored KŠC-a u Tuzli.

**ČESTIT BOŽIĆ
I USPJEŠNA
NOVA 2017.**

LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453
E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

U Sarajevu održan "Napretkov" svečani božićni koncert

Napretkov svečani božićni koncert, njegovo jubilarno 25. izdanje, održan je 21. prosinca u sarajevskom Narodnom pozorištu.

Predsjednik HKD Napredak prof.dr. Franjo Topić kazao je novinarima da je poruka Božićnog koncerta, prije svega unijeti optimizam u ovu zemlju.

"Mnogi ljudi su u depresiji. Mi donosimo malo radosti. Božić je blagdan radosti. Imamo i pjesmu 'Radujte se narodi' koju je pjevao dječak Marko Bošnjak", kazao je Topić.

Ističe da su ove godine na Božićnom koncertu sudjelovale domaće snage, navodeći među ostalim Zbor Pontanima, Zbor Katoličkog školskog centra sv. Josip, solisticu Vedranu Šimić i dirigenta Daria Vučića, nekadašnje Napretkova stipendiste, te Sarajevsku filharmoniju.

"Imamo gosta Domagoja Dorotića iz Osijeka, jednoga mladog pjevača koji je u usponu", naveo je Topić.

Istaknuo je da prihod od Božićnog koncerta ide u Napretkov Fond za stipendiranje. Prema njegovim riječima, to je jedan mali doprinos mladim ljudima ovdje i njihovom školovanju.

Napretkovom svečanom božićnom koncertu nazočili su, među ostalima, predstavnici političkog, javnog, kulturnog života te predstavnici međunarodnih organizacija i diplomatskog kora u BiH.

Tradicionalni Napretkov Božićni koncert u Gradačcu

U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Gradačac, u suradnji s HKD "Napredak" iz Zagreba, u nedjelju, 18. prosinca u Gradačcu je održan tradicionalni Božićni koncert.

Na koncertu su nastupile vokalne solistice Zbora HRT-a Amela Jančić Priganica-sopran i Tereza Gabrić-mezzosopran, uz klavirsku pratnju pijanistice Marine Matulić.

Božićnom svečanom ugođaju svoj doprinos dao je i ženski vokalni ansambl KUD-a "Gradačac", pod ravnanjem Damira Kukuruzovića.

Pozdravljajući nazočne, predsjednik HKD "Napredak" Gradačac Marijan Šimić kazao je kako se Napretkovim

Božićnim koncertom iz Gradačca šalje poruka mira. *Božić nije blagdan samo kršćana nego je to blagdan opće civilizacije",* naglasio je Šimić.

Načelnik općine Gradačac Edis Dervišagić izrazio je zadovoljstvo što su i ove godine u Gradačcu HKD Napredak iz Gradačca i Zagreba zajednički organizirali Božićni koncert.

Drago mi je što smo svi ispunjeni pozitivnom energijom i neka se ta pozitivna energija, koja vlada ovom dvoranom, proširi na čitav Gradačac i na našu Bosnu i Hercegovinu i pomogne svima nama da je izgradimo po mjeri svakog od nas", kazao je načelnik Dervišagić.

Božićnom koncertu u Gradačcu nazočili su, među ostalim, generalni konzul Republike Hrvatske u BiH Ivan Bandić, zamjenik ministra sigurnosti BiH Mijo Krešić, dopredsjednik HKD "Napredak" Sarajevo Nikola Čiča, predsjednik podružnice HKD "Napredak" Zagreb Tomislav Dubravac, te župnici i časne sestre okolnih župa.

Izložba slika s Prve međunarodne likovne kolonije Srebrenica 2016.

Srebrenica – posebno mjesto u srcu svakog čovjeka

U vremeplovu između sadašnjosti, prošlosti i budućnosti, franjevačko djelovanje i zalaganje uvelike je doprinijelo prikupljanju, proučavanju, prezentiranju artefakata i dokumenata, a sve to u korist kulture suživota i radi ohrabrenja da ljudi što bolje upoznaju, zavole i cijene vlastitu baštinu

Piše: Robert Petrović

Pomisao na Srebrenicu već godinama u svima nama kreira sliku koja je oslikana raznim osjećajima. Svaka boja, povučena linija ili pak kreacija slobode našeg uma na platnu te slike otkrivaju želju za dijalogom, mirom i pomirenjem. Stoga su početkom prosinca HKD "Napredak" Tuzla i Franjevački samostan organizirali izložbu slika nastalih na Prvoj međunarodnoj likovnoj koloniji Srebrenica.

Ocupljene ljubitelje umjetnosti pozdravio je na početku fra Mario Divković, gvardijan Franjevačkog samostana Tuzla naglašivši da Galerija "Kristian Kreković" u svojih deset godina želi približiti umjetnost čovjeku i čovjeka umjetnosti i da bi u tome smislu trebalo gledati izložene eksponate nastale na ovogodišnjoj likovnoj koloniji.

Veliki doprinos organiziranju kolonije dao je fra Joso Oršolić, upravitelj župe Zvornik-Srebrenica. "Više od 7 stoljeća naši franjevci šire mir i dobro, istodobno dijeleći sudbinu ove zemlje. U vremeplovu između sadašnjosti, prošlosti i budućnosti, franjevačko djelovanje i zalaganje uvelike je doprinijelo prikupljanju, proučavanju, prezentiranju artefakata i dokumenata, a sve to u korist kulture suživota i radi ohrabrenja da ljudi što bolje upoznaju, zavole i cijene vlastitu baštinu. A prijateljstva franjevaca i umjetnika urodila su vrlo značajnim plodovima za obogaćenje naše baštine i

likovne produkcije jer su stimulirali rad umjetnika i nastanak brojnih djela sakralne umjetnosti u BiH."

Izložbu je predstavila Snježana Mutapčić, povjesničarka umjetnosti koja je posebno naglasila da je molitva za duhovnu i materijalnu obnovu u Srebrenici glavni razlog za realizaciju ideje i izgradnje Centra za dijalog, mir i pomirenje te da je Srebrenica naša kolijevka te da su tamo i naši korijeni. Također, istaknula je sedamstoljetnu prisutnost na ovim prostorima koja je znak vjere u Boga i vjernosti Bosni.

O svojim iskustvima na likovnoj koloniji progovorio je i vinkovački slikar Dejan Duraković rekavši da se ovakav i slični projekti trebaju nastaviti organizirati.

Gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović svečano je otvorio izložbu riječima da je Srebrenica posebno mjesto za franjevce te da su oni iz Srebrenice i krenuli.

Izložbu slika s Međunarodne likovne kolonije Srebrenica možemo nazvati "Srebreničkim umjetničkim memorandumom" jer sva djela otvoreno opominju na povijest Srebrenice, ali također i zagovaraju njenu sretniju i ljepšu budućnost. Na izložbi prikazana su djela: Vladimira Vlatka Blaževića, Ante Čule, Dejana Durakovića, Žanne Erdelji, Stijepe Gavrića, Mladena Ivešića, Ante Jurkića, Ante Kajinića, Slavena Miličevića, Borisa Pejića, Zvonimira Peraka, Rie Trdin, fra Perice Vidića i Marka Živkovića.

Čestit Božić i uspješna Nova 2017. godina

PAVIĆ KOMERC d.o.o. - ovlaštenu servis i prodavač CITROËN vozila

CITROËN
www.pavic.ba

Gradnja ceste Drijenča – Gornja Obodnica

Stoga je inicijativa i realizacija asfaltiranja ovoga putnoga pravca krupna stvar za sve stanovnike Drijenče, za općinu Čelić i za sve one koji ovim putem stižu do središta Kantona i ove naše regije, do grada Tuzle

Piše: Franjo Ninić

Uz sve probleme koji opterećuju Drijenču, kao što je odljev stanovništva, neizgrađena infrastruktura i mali broj domicilnoga stanovništva, ova 2016. godina završava s jednim dobrim i pozitivnim primjerom. Udruga mladih Drijenča i njezin voditelj Vinko Pavlović uspjeli su, zahvaljujući Vladi RH i tamošnjem Uredu za Hrvate izvan RH, provesti projekt asfaltiranja dijela prometnice između Gornje Obodnice i Drijenče.

Naime, asfaltirana je dionica ovoga za Drijenču važnoga puta u dužini od 1100 metara. Osim sredstava Vlade Republike Hrvatske za asfaltiranje ove dionice utorošena su i sredstva koja su u proteklome periodu skupili župnici i to u ukupnom iznosu od 18.960 KM te sredstva skupljena u MZ Gornja Obodnica u visini od 950 KM. „Kako je bilo neizravnih upita zbog čega se asfaltirala baš ova dionica“, objašnjava Vinko Pavlović, „Imamo obavezu to obrazložiti. Naime, dio puta Drijenča-Gornja Obodnica u dužini od 1008 metara pripada Gradu Tuzla. U razgovoru sa vodstvom Grada Tuzla da se uključe u realizaciju ovog projekta smo dobili pozitivan odgovor, međutim jedini uvjet da bi Grad Tuzla asfaltirao

svoju dionicu puta je bilo da mi krenemo sa radovima od granice između općina Tuzla i Čelić. Ukupna vrijednost ove dionice iznosi 145.000 KM. Dio puta koji je Udruga Mladih Drijenča imala obavezu uraditi je završen, sada očekujemo Grad Tuzlu i Općinu Čelić da urade dionice koje su preuzeli kao obavezu da urade“, naglasio je Pavlović.

Udruga mladih Drijenča, u suradnji sa novoimenovanim župnikom fra Franjom Martinovićem, aktivno je nastavila s inicijativom da se cjelokupna dionica ove ceste, koja je u ratu bila put spasa za prekomajevičko stanovništvo, dovrši do kraja. Početkom mjeseca studenoga, Drijenču je posjetilo izaslanstvo Vlade Tuzlanskoga kantona na čelu sa premijerom Begom Gutićem i nekoliko resornih ministara te su u razgovoru sa župnikom i tamošnjim lokalnim političkim predstavnicima obradovali Drijenčane informacijom da je Vlada TK osigurala 100.000 KM za daljnje asfaltiranje spomenute dionice. Uz dodatnih 40.000 KM koje će realizirati Općina Čelić, a kojoj Drijenča teritorijalno pripada, bit će asfaltirano još jedna dionica u dužini većoj od 1.000 metara. To je zaista lijepa vijest za Drijenčane i pokazuje određenu brigu za ovu malu lokalnu zajednicu od strane Kantona i općine kojoj nominalno pripada.

Sinergija ove male lokalne udruge, Crkve i naroda omogućit će da se kvalitetno Drijenča poveže sa Tuzlom i sa ostalim mjestima kojima prirodno gravitira, kao što su G. Obodnica, Breške i Dokanj. Uz ovu funkcionalnu dimenziju, ovaj lokalni putni pravac ima za stanovnike Drijenče i svoju simboličku vrijednost. Tim putem, kojega je prije rata ugrubo probio pokojni drijenački župnik fra Franjo Grebenar, a vojna mašinerija u vihoru rata učinila prohodnim, transportirana je roba i ljudi, medicinski materijal i sve što je bilo potrebno za obranu Drijenče i drugih sela na toj strani Majevice.

Stoga je inicijativa i realizacija asfaltiranja ovoga putnoga pravca krupna stvar za sve stanovnike Drijenče, za općinu Čelić i za sve one koji ovim putem stižu do središta Kantona i ove naše regije, do grada Tuzle.

U sveopćemu sivilu naših politika i ekonomija, koje rijetko brinu za mjesta „na rubu svijeta“ ovaj mali infrastrukturalni projekt je zaista pozitivna i božićna priča koja preostalim stanovnicima ovoga lijepoga sela daje nadu u bolju budućnost i mogućnost opstanka na majevičkim proplancima.

Božićna izložba u Katoličkom školskom centru

Dobro djelo za svako dijete

U vremenu smo adventa, i mislim da je također jako lijepo što će novac biti upotrebljen za humane svrhe

Pripreme za najradosniji blagdan Božić u Katoličkom školskom centru trajale su gotovo cijeli prosinac. Organizirano je niz radionica s rditeljima i učenicima, upriličena je proslava blagdana „Svetog Nikole“ te niz drugih aktivnosti i susreta. Također, organizirana je i prodajna izložba božićnih i novogodišnjih čestitki, kao i ukrasa. Ova izložba postala je tradicionalna i njen cilj je da se od prodanih radova novac iskoristi u humanitarne svrhe.

„Izložba je prodajnog karaktera jer želimo da na Božić i Novu godinu obradujemo prvenstveno naše učenike, koji su u stanju socijalne potrebe. Svjesni smo da se nalazimo u vremenu gdje se dosta obitelji bori za preživljavanje, tako da ćemo za njih pripremiti po jedan paket. Također, u iste svrhe iskoristit ćemo novac koji učenici zarade na ovoj izložbi“, kazao je vlč. Vlatko Rosić, ravnatelj KŠC-a „Sveti Franjo“.

On je dodao da su pomoć pri realizaciji izložbe pružili i roditelji učenika.

„Oni su rado sudjelovali u radionicama na kojima smo izradili sve ove ukrasne predmete. U narednom razdoblju nastojat ćemo obogaćivati naše aktivnosti i uključivati što više učenika, a sve s ciljem dobrog odgoja i obrazovanja“, istaknuo je vlč. Rosić.

Na prodajnoj izložbi učeničkih radova posjetitelji su mogli kupiti mnogo zanimljivih predmeta rađenih sa puno ljubavi i pažnje. Cvjetni aranžmani, čestitke, različiti božićni ukrasi, košarice, posude za sisanje pšenice i drugi predmeti- samo su dio ponude koje su izradili vrijedni učenici ove škole. Djeca su s velikom radošću iščekivala izložbu.

„Pripremila sam čestitke i adventske vijence zajedno sa svojom izbornom grupom. Meni se iskreno jako dopada sve ovo što smo uradili, jer je to svojevrsna priprema za Božić. U vremenu smo adventa, i mislim da je također jako lijepo što će novac biti upotrebljen za humane svrhe“ kazala je učenica Marijana Josipović.

S. P.

Čestit Božić
i blagoslovljena
Nova 2017. godina

II Tuzlanske brigade br 3

00387 61 151 482

00387 61 733 489

www.cvijecara_himmel.emaxo.com

Velikosrpska agresija nije floskula, jest tragedija i ishodišni/početni ratni zločin!

Pokušaj Aleksandra Vučića da velikosrbijansku agresiju proglasi „floskulom“, kao i bezbrojni pokušaji nijekanja genocida u Srebrenici iz usta Nikolića, Vučića, Dodika i drugih, dio su nove strategije programiranog nijekanja i zaborava ZLA i ZLOČINA

Piše: Slaven Letica

Blagdano je ozračje pa ću se potruditi da na najnovije verbalne ratne strijele, dronove i maljutke koje srbijanske vođe, voždovi i vojvode Vučić, Nikolić, Dačić i, posebice, Vulin često, da ne napišem svakodneвно, upućuju prema nama Hrvatima, našim vrhovnicima i našoj državi, gledam pozitivno: s nadom da iza svake kiše zablista sunce. Molio bih i vas, moje čitateljice i čitatelje, da o njima tako razmišljate, umujete i raspravljate.

Nakon što je naša zemlja privremeno, s dobrim i opravdanim razlozima i objašnjenjem, blokirala pregovaračko EU Poglavlje 26., na sve se nas obrušio nekontrolirani, nesnošljivi, ratoborni, agresivni beogradski i srbijanski verbalni gnjev i bijes.

Srž tog gnjeva i bijesa najbolje je oslikati riječima predsjednika VRS-a Aleksandra Vučića: *„Lekciju od onih koji tvrde da su partizani bili teroristi, a ustaše priznata, vojska na strani pravde i istine, ne primamo. Te lekcije u Srbiji nisu i nikada neće moći da prođu. Lekcije koje nam drže oni koji se plaše naših čokoladica preziremo. Lekcije onih koji za rezultate na PISA testovima optužuju manjine odbacujemo. Lekcije onih koji teroristima dižu spomenike gdje god stignu, lijepe ustaške pozdrave, najgore nacističke pozdrave, doživljavamo ne kao vreednost, već ozbiljan poremećaj i kompleks. Posebno nemamo namjeru da slušamo bilo kakvo predavanje od onih koji govore da cijela povijest počinje i završava floskulom o velikosrpskoj agresiji.“*

Zbog puke okolnosti što se tog dana naš predsjednik VRH-a nalazio u EU-prijestolnici, na završni dio Vučićeve eskapade, odgovorio je iz Bruselisa: *„Što se tiče velikosrpske, Miloševićeve, agresije na Hrvatsku i BiH, moj je stav decidan i jasan: nažalost nije riječ o floskuli nego o tragediji koja se dogodila i Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.“*

Kad sam prije par dana Andreja Plenkovića zamolio da mi objasni zašto je Vučićevoj riječi „floskula“ polemički suprostavio točan, ali nepotpun izraz „tragedija“, a ne međunarodno-pravni pojam „zločin“ (kako zločine

prijetnje miru, kršenja mira ili agresije definiraju, primjerice, Povelja UN-a i Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda iz 1998., a, znatno ranije, tzv. Kellogg–Briandovim ili Pariškim sporazumom iz 1928. godine – odgovorio mi je: *„Znam sve, ali namjerno doziram izjave“.*

Doista ne sumnjam da naš premijer dosta toga zna o međunarodnom ratnom i inom pravo (svakako ne „sve“ kako tvrdi), a imam razumijevanja za njegov diplomatski napor u doziranje izjava, ali se plašim da je u konkretnom slučaju nulta snošljivost prema krivom korištenju pojmova jedino razumna strategija: teorijski, državnički, pa i masovno-psihološki.

Naime, svijest srpskog vodstva, pogotovo ovoga koje je donedavno (kasnije ću s nekoliko citata pokazati da je to bilo praktički do jučer), ali i srbijanske i srpske javnosti, pa i najvećeg dijela naroda, o **velikosrbijanskoj agresiji** (tako bi je, zapravo, trebalo zvati, jer joj je konačni cilj bilo stvaranje i etničko čišćenje Velike Srbije) potpuno je zakrčljala ili se pokušava potisnuti u kolektivni zaborav. Pokušaj Aleksandra Vučića da velikosrbijansku agresiju proglasi „floskulom“, kao i bezbrojni pokušaji nijekanja genocida u Srebrenici iz usta Nikolića, Vučića, Dodika i drugih, dio su nove strategije programiranog nijekanja i zaborava ZLA i ZLOČINA.

Upravo zbog toga, danas više nego ikada prije, hrvatsko državno vodstvo, a posebice predsjednik VRH-a, treba primjenjivati strategiju nulte snošljivosti prema svakoj i svim FLOSKULAZIJAMA ključnih pojmova, ravajući se državnim razlozima, ali i mudrim zapisom Alberta Camusa: *„Krivo imenovanje stvari povećava nesreću svijeta“.*

Nipošto ne želim javno docirati Andreju Plenkoviću, ali moram kazati da nije nepotpuna samo njegova tvrdnja da je velikosrpska agresija „tragedija“, već je netočna i njegova „dozirana“ konstatacija da se je ta agresija „dogodila“.

Naime, vođenje svakog agresivnog (u našem, bosansko-hercegovačkom, pa i kosovskom slučaju: i nesuđenog osvajačkog!) rata počinje *zločinom prijetnje miru i zločinom protiv mira* koji je člankom 6. Statuta Međunarodnog vojnog tribunala u Nürnbergu 1945. bio ovako definiran: *„planiranje, pripremanje, započinjanje ili vođenje agresorskog rata ili rata kojim se krše međunarodni ugovori, sporazumi ili jamstva ili sudjelovanje u nekom zajedničkom planu ili zavjeri za izvršenje nekog od ranije navedenih djela.“*

Statut Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, tzv. Haškoga suda, nije taj sud ovlasti, stavio mu u nadležnost/obvezu, da sudi za zločine prijetnje miru i zločine protiv mira, već samo za kršenje Ženevskih konvencija za zaštitu žrtava rata iz 1949.: kršenja zakona i običaja ratovanja (članak 3. Statuta – ratni zločin u užem smislu riječi), genocid (članak 4. Statuta) i zločin protiv čovječnosti (članak 5. Statuta).

Zločin agresije je ishodište svih ratnih zločina

Mora se, dakle, utvrditi da je „haška pravda“ bila blagonaklona prema Srbiji i njenim voždovima i gospodarima rata jer im nije sudila i mogla suditi za zločine prijetnje miru (od dolaska Slobodana Miloševića na vlast 1986. do 1991.), zločine protiv mira (1991.-1999.) i zločin agresije (1991—1999.).

Taj veliki manjak pravde i višak nepravde međunarodna je zajednica ispravila u tzv. Rimskom statutu Međunarodnog (stalnog) kaznenog suda, kad je u članku 5. ovlastila/obvezala taj sud da sudi za zločin genocida, zločin protiv čovječnosti, ratni zločin, ali i **zločin agresije, odnosno zločin protiv mira.**

Da je Haški sud bio blagonaklon prema Srbiji lako je zaključiti i laiku, jer su zločini prijetnje miru, zločin protiv mira i zločin agresije PREDUVJET I ISHODIŠTE svih kasnijih zločina.

Te je činjenice bio itekako svjestan američki državni odvjetnik (tužitelj) u Nürnbergu Robert H. Jackson kad je kazao: „Pokretanje agresivnog rata nije, stoga, samo međunarodni zločin; to je najviši međunarodni zločin koji je

od ostalih ratnih zločina razlikuje po tome što u sebi sabire cjelinu ZLA“.

Upravo zbog navedenih razloga, zbog zastrašujuće činjenice da Haški sud nije mogao Srbiji suditi za zločin protiv mira i zločin protiv agresije, Republika Hrvatska i njeno vodstvo nikako ne smije usvojiti strategiju „doziranja izjava“ o pokušaju da se velikosrbijanska agresija proglašava „floskulom“ kao što to čini predsjednik VRS-a Aleksandar Vučić.

Posebno to ne smije činiti zbog toga što se Vučić i Nikolić nikada nisu javno odredili prema vlastitim prijetnjama miru i osvajačkim pretenzijama prema našoj zemlji, izrečenim ne davnih devedesetih prošloga, već ranim desetim i dvanaestim ovoga stoljeća.

Dovoljno je kazati da je Aleksandar Vučić prije samo osam godina, 2008. godine (!), ovako javno zborio o granicama Velike Srbije: „Hoće nas, srpske radikale uvjeriti da to nije srpstvo, da smo mi govorili gluposti, da mi nismo znali šta je naše. A mi ni tada ni danas nismo htjeli i nećemo ništa što je tuđe. Hoćemo samo ono što je naše, srpsko. A to jesu i Karlobag i Ogulin i Karlovac i Virovitica. I sve te srpske zemlje. I to moraju znati.“

Predsjednik Republike Tomislav Nikolić prije samo nešto više od četiri godine ovako je siktao o Vukovaru i Srebrenici:

O Vukovaru: „Vukovar je bio srpski grad, tamo se Hrvati nemaju što vraćati.“ (intervju Frankfurter Allgemeine Zeitunga, svibanj 2012.).

O Srebrenici i genocidu: „U Srebrenici nije bilo genocida. U Srebrenici se dogodio veliki zločin koji su počinili neki pripadnici srpskog naroda, koje treba pronaći, izvesti pred sud i kazniti.“ (intervju RTV Crne Gore 31. svibnja 2012.).

Dakle, u skladu s narodnom mudrošću prema kojoj vukovi dlaku mijenjaju, ali ne i ćud, lako je shvatiti zašto i kako srbijanski predsjednik i tamošnji predsjednik vlade divane o Velikosrbijanskoj agresiji (kao o „floskuli“) i Oluji (po njima „genocidnom zločinu“), ali je teško shvatiti što ih u njihovim mitomanskim deluzijama slijede brojni novinari, političari i umnici koji na zgarištu jednog ratno-gubitničkog mita (Vidovdanskog, Kosovskog) grade novi koji će ih „tješiti“ u XXI. stoljeću: da ih Hrvati nisu časno, već zločinački i genocidno pobijedili u – Oluji. Stvaraju i novu iluziju: da u miru ili novom ratu mogu dobiti ono što su u ratovima na kraju XX. stoljeća izgubili ili nisu osvojili.

U tragikomičnoj priči o stvaranju novog velikosrpskog ratno-gubitničkog mita, ipak ima razloga za nadu.

U doba opće medijske, ulične i političke histerije koja je među Srbima stvorena povodom hrvatskog slavlja 20. obljetnice Oluje 2016., javili su se i ozbiljni glasovi razuma.

Glasom razuma možemo, primjerice, smatrati ovo razmišljanje direktora beogradskog Centra za praktičnu politiku dr. Dragana Popovića: „Srbija prešućuje svoju ulogu na početku rata. Hrvatska je praktični napadnuta i odgovornost Beograda za rat je najveća. Spodručja Republike Srpske Krajine je 1991., prema procjenama, istjerano oko 180.000 Hrvata i to etničko čišćenje čak se može usporediti

s etničkim

č i š č e n j e m

Srba 1995. Srbija nema razloga da se osjeća moralno superiornom u odnosu na Hrvatsku, jer se ni mi nismo suočili sa svojim zločinima.“

Novo zveckanje oružjem i nova božićna nada

Što napisati u zaključku? Uz trunčicu pretjerivanja, mogli bismo kazati da su se srbijansko-hrvatski odnosi (tako ih treba nazivati, a ne srpsko-hrvatskim, jer se više ne radi o odnosima naroda koji žive u istoj državi, već o odnosima suverenih država) u vrlo kratkom vremenu potkraj 2016. vratili punih trideset godina unatrag, u 1986. godinu, kao ponavljajuća povijest-farsa: u vrijeme agresivnog verbalnog političkog i medijskog PROPAGANDNOG RATA kojeg je pokrenuo režim Slobodana Miloševića - nadahnut zlokobnim Memorandumom SANU – kao pripremu stvarnih osvajačkih ratova koje će Srbija na kraju izgubiti.

Najnoviji kapilarni verbalni hladni rat 2.0 - nazovimo ga tako - Srbije i Hrvatske posljedica je niza okolnosti i činjenica na koje verbalno zaraćene strane ne mogu u cjelini utjecati.

Prva i najvažnija činjenica je to što je Zapadni Balkan (iz kojeg je Hrvatska „pobjegla“ zahvaljujući članstvu u EU-u i NATO-u) ponovno postao poprištem globalnih geostrategijskih sukoba i igri velikih igrača i sila: Putinove Rusije, Erdoganove Turske, Trumpove Amerike i Europske unije utjelovljene u Angeli Merkel. Iz sigurne udaljenosti taj geostrategijski laboratorij motre drugi veliki igrači: Kina i Indija.

Ako, dakle, Srbi i Hrvati i Srbija i Hrvatska još jednom ne žele postati igračkama u rukama velikih sila, trebalo bi što prije pronaći način da se u tihoj diplomaciji stišaju strasti sa obje, posebice sa srbijanske strane, koja novu ratničku nadu – koju je nekada polagala u snagu, zapravo „snagu“ JNA – danas polaže u Vladimira Putina i njegovu Rusiju.

Najjasnije je tu novu ratničku nadu nedavno izrazio srbijanski ministar vanjskih poslova Ivica Dačić: „Kad Hrvatsku naoružava NATO svi kažu da to nije ofenzivnog karaktera i da nije upereno ni protiv Srbije, da neće gađati Beč, Budimpeštu, Rim? Ne mogu da vam ne kažem: bez Rusije je nemoguće zaštititi naš teritorijalni integritet i suverenitet.“

Blagdani su i treba se nadati i činiti sve da novi hladni rat 2.0 između Amerike/Zapada i Rusije, ali i isti takav verbalni rat između srbijanskog i hrvatskog vodstva KAPILARNO i „hibridno“ (to je najnovija riječ-poštapalica) ne izmakne kontroli kao što se to „dogodilo“ – zapravo je bilo brižljivo i sustavno planirano – od 1986. do 1991. godine.

Narodno pozorište Tuzla

Prvi festival europskog teatra: *Kulturom protiv krize*

Namjerno smo ga nazvali Festival europskog teatra jer je Narodno pozorište Tuzla poznato po svojoj otvorenosti prema teatrima diljem Europe

Predstava "Moje dete" Beogradskog dramskog pozorišta, proglašena je najboljom na Prvom europskom festivalu teatra koji je prvi puta organiziralo Narodno pozorište Tuzla. Jednoglasnu odluku donio je žiri: Jasen Boka, dramaturg i umjetnički direktor Hrvatskog narodnog kazališta iz Splita, Miroslav Radonić direktor Sterijinog pozorja iz Novog Sada i Emin Bilge turska redateljica. Autor predstave je Stojan Srdić, a režirala ju je Ana Đorđević. Predstava je dobila i nagrade za najbolju režiju, najbolju žensku ulogu i nagradu publike.

Predstava „Moje dete“ govori o problemima romske populacije, o sustavu koji ne želi prihvatiti sve ljude. „Priča je urađena na častan, korektan i duhovit način. Riječ je o ljudima o koje se spotičemo, koje izrugujemo“, smatra Slobodan Ćustić, direktor Beogradskog dramskog pozorišta.

„Ovo je predstava koja plijeni. Prvo zato što priča nije napuhana, nema pretenzija opametiti, izmisliti toplu vodu. Već ukazati. Ima tu paralela sa Kuduzom. Kuduz je bio sjajan film jer je govorio o običnim ljudima i njihovim nevoljama. To se isto radi u predstavi "Moje dete", pojasnio je Ćustić.

Emin Bilig, predsjednica žirija kazala je da žiriju nije bilo teško odlučiti koja je predstava najbolja. „Oдавно nisam gledala takvu predstavu koja ima sve teatarske segmente i

istovremeno ima ljudsku priču koja dopire i van žirija“, kazala je Bilig.

Nagrada za najbolju mušku ulogu završila je u rukama Boruta Veselke koji je glumio Svetog Tadeja u predstavi "Mrtvac dolazi po svoju dragu" autorice Svetlane Makarovič, u režiji Jerneja Lorencija i produkciji Prešernovog gledališća Kranj i Mestnog gledališća Ptuj. U okviru natjecateljskog programa Festivala europskog teatra u Tuzli ljubitelji kazališne umjetnosti imali su priliku pogledati šest predstava iz Hrvatske, Srbije, Slovenije, Češke i Bosne i Hercegovine, odnosno "Moje dete", "Mrtvac dolazi po svoju dragu", "260 dana", "Zmaj", "Mrtve ribe plivaju na leđima" i "Woyzeck". Broj kvalitetnih predstava govori da će naredne godine festival biti još raznovrsniji.

„Mi nećemo zatvoriti vrata našim prijateljima koji su godinama dolazili u Tuzlu. Drago mi je što je publika u Tuzli i TK imala prezentaciju ovakvih teatarara. S malo novca napravili smo nešto veliko i grandiozno. Mislim da je to Festival Evropskog teatra“, izjavio je Armin Ćatić, direktor Narodnog pozorišta Tuzla. Njegovo mišljenje dijeli i Ćustić.

„Moram kazati da je ovaj festival čudo. Prvo pa muško. Zašto? Zbog sjajne konkurencije koja je ovdje bila, zbog odličnog izbora žirija. Napravljen je jedan sjajan festival.

Danas je teško napraviti kazališnu predstavu, a tek napraviti jedan međunarodni, europski festival“, rekao je ovaj poznati glumac.

U vremenu kada je kultura na koljenima i bori se za svaki dah, tuzlanski glumci odlučili su se kvalitetom i sposobnošću boriti protiv svih nedaća. Tendencije organizatora su da festival preraste u tradiciju, a sudeći po komentarima ovogodišnjih sudionika, na dobrom je putu.

„Ovo je prvi festival i kao prvi dobro je organiziran. Mnogo dobrih predstava je došlo tu i to je vrlo važno. To pokazuje da će festival trajati dulje te da će se nadograđivati“, rekla je Emine Bilig.

Tuzli treba vratiti ono što pripada, odnosno, da postane središte teatarskog svijeta u ovom dijelu JI Europe.

„Mi smo ga namjerno nazvali Festival europskog teatra iz prostog razloga jer je Narodno pozorište Tuzla bilo uvijek otvoreno za sve teatre širom Europe“, poručio je Ćatić.

Nataša Tadić

Na Božić 2018. zasjat će Hrvatski kulturni centar u središtu Tuzle

„Trudimo se da to mjesto otvorimo svakom čovjeku te pokušamo ponovno vratiti kulturu u život običnog čovjeka, da se naučimo živjeti jedni s drugima i budemo poveznica svih dobrih ljudi kako grada Tuzle, tako i Tuzlanskog kantona.“

Piše: Armin Kendić

Priča o izgradnji Hrvatskog kulturnog centra „Sveti Franjo“ u Tuzli počela je prije točno deset godina na ideju tadašnjeg gvardijana fra Zdavka Anđića.

Njegova zamisao je bila da se na mjestu gdje je desetljećima bila katolička crkva, koja je zbog slijeganja terena pretrpjela velika oštećenja te je 1987. godine morala biti porušena, izgradi centar koji će kroz siluetu simbolizirati ovaj vjerski objekat, ali i napravi prostor namijenjen kulturi i umjetnosti koje Franjevački samostan u Tuzli kontinuirano organizira zajedno s HKD Napredak Tuzla.

Projektom je zamišljeno da se centar u konačnici sastoji od dva objekta. U jednom će biti smještena univerzalna dvorana, a drugi će biti namijenjen za prateće sadržaje kao što su prostorije za koncerte, izložbe, knjižnica i uredi. Uvjeti za početak gradnje stečeni su 29. lipnja 2011. godine kada je tadašnji generalni konzul Republike Hrvatske u Tuzli Josip Juras položio kamen temeljac.

Građevinski radovi iste godine su zvanično započeli, ali zbog nedostatka financijskih sredstava u nekoliko navrata morali su biti zaustavljeni.

„U lipnju ove godine potpisali smo ugovore s dva izvođača radova. Prva tvrtka je dosad okončala 97 posto radova, stakla su postavljena na univerzalnoj dvorani, tako da je središnji dio zatvoren. Druga tvrtka je dobila opsežniji zadatak, odnosno napraviti sve izolacije oko objekta te

postaviti krovove i šine za kamenu fasadu“, pojasnio je gvardijan fra Mario Divković za HG.

Ističe i da će se za oblaganje vanjskih zidova koristiti prirodni njemački kamen „Schiefer“ koji dosad na području BiH nije upotrebljavan.

„Zbog činjenice da na području Tuzle uslijed zraka i kiše bijela fasada zna pocmiti i izgubiti svoj prvobitni sjaj, mi smo se odlučili za ovu vrstu kamena koji ima boju uglja. Ovim pravimo i poveznicu s Tuzlom kao rudarskim gradom, ali i s rudnicima i rudarima ovoga kraja“, kaže fra Mario.

Finalizacija vanjskih radova na univerzalnoj dvorani očekuje se u svibnju naredne godine, a nakon toga bi se moglo pristupiti unutarnjem uređenju centra.

Ovo će biti jedan značajan prostor koji se lako može prilagodavati potrebama.

„Trudimo se da to mjesto otvorimo svakom čovjeku te pokušamo ponovno vratiti kulturu u život običnog čovjeka, da se naučimo živjeti jedni s drugima i budemo poveznica svih dobrih ljudi kako grada Tuzle, tako i Tuzlanskog kantona.“

Otvaranjem HKC-a stvorit će se i uvjeti za pokretanje Odsjeka za orgulje u Tuzli. „Pokretanjem ovog odsjeka bili bi u prilici ponovno u naše živote vratiti duh orgulja, ali i duh klasične glazbe“, dodaje Divković.

Projekt izgradnje Hrvatskog kulturnog centra „Sveti Franjo“ u Tuzli nastao je u okviru revitalizacije povijesne

jezgre grada, a njegovo idejno rješenje potpisuje tuzlanski arhitekt Juro Pranjić.

Sama gradnja je mnogo zahtjevnija zbog činjenice da Centar nastaje na prostornoj cjelini gdje je svojevremeno zabilježeno slijeganje terena. Upravo zbog ovoga objekt je bilo neophodno izdijeliti u tri segmenta.

„Poznavajući stanje na terenu arhitekt Pranjić univerzalnu dvoranu je sačinio od tri dijela. Ona ima dvostruke temelje i u slučaju kada bi i bilo slijeganja ili pomjeranja tla, pomoću posebnih dizalica cijela zgrada bi se mogla ispraviti, kao što je svojevremeno bio slučaj s pravoslavnom crkvom u Tuzli koja je ispravljena“, nastavlja fra Mario.

Svakih šest mjeseci se vrši provjera fizičkog stanja dijelova objekta koji su izgrađeni, a trenutni podaci su ohrabrujući s obzirom da se slijeganje stabiliziralo.

Poseban pečat na ovaj projekat zasigurno će staviti i Aleja franjevac koji su doprinijeli kulturnom identitetu BiH, a koja će spajati već spomenute objekte.

Izgradnja Hrvatskog kulturnog centra „Sveti Franjo“ u Tuzli iznosi oko 3.200.000 konvertibilnih maraka. Do danas je utrošeno oko dva miliona KM, a ukoliko sve bude išlo predviđenim planom, Centar bi trebao zasjati za dvije godine. Svesrdnu pomoć su dali Vlada Republike Hrvatske, Vlada TK i Grad Tuzla, koji se potpisuju kao najveći finansijeri.

Film ZORANA PAVLJAŠEVIĆA

“San o krugovima” premijerno prikazan u Tuzli

Dokumentarni film koji je na jednom mjestu uvrstio sva iskustva olimpijaca koji su nastupali za tuzlanske klubove i kao takvi su bili prepoznati od izbornika državnih reprezentacija

Dokumentarni film “San o krugovima”, kojeg autorski potpisuje Zoran Pavljašević, docent na tuzlanskoj Akademiji dramskih umjetnosti, premijerno je prikazan u Bosanskom kulturnom centru u Tuzli. Ovaj dokumentarac je priča o planetarnim uspjesima sportaša Tuzle, a koji su uspeli dosanjati najveći sportski san, sudjelovati na Olimpijskim igrama.

“Film govori općenito o životu naših sportaša, odnosno o njihovim uspjesima i padovima te svemu onome što ih je dovelo do ostvarenja sna o krugovima – sudjelovanju na Olimpijskim igrama. Snimanje filma je trajalo pune dvije godine s obzirom da većina naših olimpijaca danas ne živi u Tuzli. Rasuti su po cijelom svijetu, ali smogli smo snage da ih pronađemo i sklopimo u ovu priču o snu o krugovima”, kazao je redatelj Zoran Pavljašević, nakon premijere u Bosanskom kulturnom centru u Tuzli.

Ovaj dokumentarni film je na jednom mjestu ujedinio iskustva olimpijaca koji su nastupali za tuzlanske klubove i kao takvi su bili prepoznati od izbornika državnih reprezentacija.

Sportske priče o legendarnim tuzlanskim sportašima, počev od prvog olimpijca atletičara Vinka Galušića, koji je nastupio u Montrealu davne 1976. godine pa sve do plivača Ensara Hajdera, koji je predstavljao Bosnu i Hercegovinu na olimpijadi u Londonu 2012. godine. U filmu sudjeluju: Vinko Galušić, Mirza Delibašić, Svetlana Kitić, Marijan Beneš, Zlatan Saračević, Mara Lakić, Razija Mujanović, Dragan Perić, Dževad Šećerbegović, Kada Delić,

Miki Vuković, Damir Mulaomerović, Nada Avdibašić – Vukadinović, Zdravko Kurilić.

Posebno mjesto u filmu zauzima priča o životu i briljantnoj sportskoj karijeri najtrofejnijeg košarkaša u povijesti, Tuzlaka Mirze Delibašića. O ovom velikanu u dokumentarnom filmu “San o krugovima” govore istaknuti sportaši bivše Jugoslavije, Dražen Dalipagić i Zoran Slavnić te jedan od najprepoznatljivijih sportskih komentatora

Sead Hadžijahić. Svoja sjećanja na oca u filmu iznosi i Mirzin sin, Danko Delibašić, koji je bio i počasni gost premijere filma “San o krugovima”.

“Premijeru smo zakazali za 7. prosinac, u susret 15. godišnjici od smrti Mirze Delibašića, kako bismo još jednom ukazali na značaj ovog velikog sportaša i kako bismo mladima, koji danas jako malo znaju o ovim sportskim legendama, ukazali na najsjanije sportske zvijezde ovog grada”, kazao je Pavljašević.

Ova večer bila je prilika i da se proslavljena košarkašica Mara Lakić-Brčanić prisjeti 1988. godine i uspjeha na Olimpijskim igrama u Seulu.

“Srebrna medalja u to vrijeme vrijedila je puno i predstavljala je san za svakog sportistu. To vam ostaje u sjećanju cijeli život”, rekla je Lakić-Brčanić te dodala da je za postizanje rezultata potrebno mnogo odricanja.

Mišljenja je i da “San o krugovima” treba biti značajan za svakoga u Bosni i Hercegovini.

Uz Maru Lakić, publici se nakon prikazanog filma naklonio i njen tadašnji trener Mihajlo Vuković, tvorac zlatne generacije ženske košarke u Tuzli i također osvajač srebrne medalje u Seulu.

Dokumentarni film “San o krugovima” nastao je u koprodukciji “Star Art” studija iz Tuzle i Akademije dramskih umjetnosti.

HG

40. godina Univerziteta u Tuzli

Univerzitet u Tuzli ostvario društveno-ekonomski preobražaj Sjeveroistočne Bosne

Nije riječ samo o četiri desetljeća univerziteta, već o šest desetljeća visokog obrazovanja na području današnjeg Tuzlanskog kantona ili nekadašnje Sjeveroistočne Bosne

Svečanom akademijom održanom u Narodnom pozorištu Tuzla 15. prosinca obilježena je 40. godišnjica od osnivanja Univerziteta u Tuzli, koji se smatra generatorom društvenog i industrijskog razvoja u Tuzlanskom kantonu i šire. Tim povodom promovirani su najbolji studenti, dobitnici Zlatne plakete Univerziteta u Tuzli

Ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK-a Zlatan Muratović ocijenio je da Tuzlanski univerzitet predstavlja generator razvoja znanstvene misli i ukupnog razvoja regije sjeveroistočne Bosne. „Ponosni smo na profesore koji su predavali, ali i na generacije studenata koje su izašle s ovog reprezentativnog univerziteta“, kazao je Muratović.

Vlada TK u protekloj je godini uložila oko pola milijuna KM u kampus UNTZ, a u planu je s Turskom razvojnom agencijom TIKa rekonstruiranje još jednog objekta u okviru kampusa i njegovo stavljanje u funkciju Filozofskog fakulteta.

Rektor Univerziteta u Tuzli Samir Nurčić podsjeća da 40 godina rada i postojanja UNTZ je veoma značajna. Smatra da je sa svojih 13 organizacijskih jedinica, 12 fakulteta i Akademijom dramskih umjetnosti ovaj univerzitet izrastao

u obrazovnu instituciju koja je lider u regiji. Mišljenja je da jedinstvo u različitosti koje se baštini na ovom prostoru te privredni potencijal, kao i kulturni, sociološki i geografski, predstavljaju predispozicije da UNTZ ostane lider u području visokog obrazovanja.

Nurčić smatra da je visoko obrazovanje u BiH na prekretnici, ali da je njegov put također europski, dodajući da osnivač zajedno s gospodarskim subjektima i ostalim institucijama treba dati smjernice putem strategije razvoja, poštujući europske principe. „Univerzitet je dao nemjerljiv doprinos burnom industrijskom razvoju 1970-ih i 1980-ih godina, a ono što baštimo uz geografske, kulturne i privredne prednosti, pretpostavka su da će Univerzitet u Tuzli u narednom periodu ostati lider u visokom obrazovanju na ovim prostorima.“ Rusmir Mekić jedan je od dobitnika priznanja „Zlatni student“, koje Univerzitet u Tuzli dodjeljuje za izvanredan uspjeh tijekom školovanja. Mekić je na Fakultetu elektrotehnike u Tuzli diplomirao s prosjekom ocjena 9,75. „Pronašao sam posao i zadovoljan sam. Također, znanje koje sam stekao na svom fakultetu primijenjujem na poslu, ali smatram da bi Univerzitet trebao posvetiti više pažnje uključivanju studenata u praktičnu nastavu, kako

im nakon diplomiranja ne bi trebali mjeseci da se snađu u poslu za koji su se školovali“, rekao je Mekić. Prilikom svečanosti, premijerno je prikazan dokumentarni film o povijesti univerziteta, a promovirana je i monografija „40 godina Univerziteta u Tuzli“. Urednik monografije Nail Kurtić smatra da je četrdeset godina postojanja UNTZ prilika da se rezimiraju ne samo pređeni put nego da se vidi i koji su to ostvareni ciljevi u tom razdoblju. „Nije riječ samo o četiri desetljeća univerziteta, već o šest desetljeća visokog obrazovanja na području današnjeg Tuzlanskog kantona ili nekadašnje Sjeveroistočne Bosne“, kaže Kurtić. Ocijenio je da je iz monografije vidljivo, da je UNTZ ostvario presudan utjecaj na društveno-ekonomski preobražaj ovog područja, ali i kulturni, obrazovni, pa čak i gospodarski.

Kurtić zaključuje da je monografija dobar povijesni izvor za buduće generacije, te da je u njoj, između ostalog, uvršten i spisak članova inicijativnog odbora za osnivanje UNTZ-a. Na Univerzitetu u Tuzli studira 12.000 studenata, a uposleno je 450 stalnih profesora i asistenata te 600 vanjskih suradnika i 250 administrativnih radnika.

HG

Božićna poruka biskupa Franje Komarice

„Sin Boga Oca i Bog sam, s neba na zemlju siđe k nam...
On vladar neba, zemlje sve, podnosi za nas nevolje.
Čast budi, dika malenom Isusu za nas rođenom.“

Ovih sam predbožićnih dana na valovima jedne od većih radio postaja, slučajno čuo isječak iz razgovora s nekoliko građana jednog od gradova susjedne države. Jedno od pitanja je bilo: „Što očekujete od Božića?“

Uslijedio je odgovor iskren, ali tužan: „Ništa!“ Da bi se onda nastavilo s jadikovkom: „Penzija bosanska slaba i neredovita; nema više ni one humanitarne pomoći, koju smo dobivali prijašnjih godina. Ne znamo više ni sami što ćemo ni kud ćemo.“ I tako slično i tako dalje. . .

Ne znam ništa o osobi, koja je davala takav tužan i zapravo začaravajući odgovor. Ali, nije teško zaključiti da je za tu dotičnu osobu glavni sadržaj ovogodišnjeg Božića (a možda i ne samo ovogodišnjeg) – materijalne, a ne i duhovne naravi. Za tu i njoj slične osobe moglo bi se zaključiti sljedeće: ako se nema malo bogatije božićne trpeze, onda Božić kao da i nije Božić.

Dotičnu je osobu, očito prognanika iz Bosne, ukoliko je katolik, njegova životna drama dobrano izopačila. Vjera u sigurnu utješnu Božju nazočnost i nada da Bog svoja ljubljena stvorenja nikad ne zaboravlja, pa ni u najvećoj bijedi i neimaštini, čini se da su kod spomenutih i sličnih osoba – izbljedile! Bogati i prelijepi sadržaj božićnih pjesama – poput „Radujte se narodi“ ili „Isus se rodi u štatici“ ili „On za nas trpi čim se rodi“, a koji su ogromnom broju naših katolika sigurno poznate, potisnut je gorčinom života i beznađem.

Da li je ovaj spomenuti slučaj usamljen, odnosno iznimka ili ih ima još takvih i sličnih u našem životnom okruženju?

Osobno vjerujem da ipak, ogromna većina vas, članova naše biskupijske zajednice, poučeni dobro najprije od svojih roditelja i predaka, a osobito od svojih duhovnih pastira, dobro znadete da je pravi sadržaj Božića ne u bogatoj božićnoj trpezi, u iću i piću ili u materijalnim božićnim domovima, u sjaju i luksuzu, nego u duhovnoj radosti i duševnom miru, u pomirenosti sa samim sobom, s Bogom i sa svojim bližnjima. Također znate kako nam slavljenje Božića dozivlje u pamet usrećujuću istinu da smo mi, zahvaljujući Božiću, tj. rođenju utjelovljenog Sina Božjega, i vjerujući u njega kao svoga Spasitelja – i sami postali djeca Božja. To nam svjedoči Božja objavljena istina, a prenosi „ljubljeni Isusov učenik“ apostol i evanđelist Ivan, kad tvrdi: „Svima onima, koji ga primiše dade vlast da postanu djeca Božja“ (Iv 1, 12).

Tko sadržaj i poruku Božića želi razumjeti ispravno i potpuno, taj će se morati nužno pozabaviti s osobom Isusa Krista, Sina Božjega i sina Presvete i Bezgrješne Djevice Marije, „koji – kako izriču i naše božićne pjesme – s Neba siđe radi puka svog“ i koji „za nas trpi čim se rodi“.

To će nejakom Dijete Isus, nedugo nakon svoga dolaska na grijehom zatrovanoj Zemlji biti meta paklene nakane tadašnjeg krvožednog vladara, kralja Heroda. Bit će prisiljen zajedno sa svojim skrbnicima bježati u progonstvo, u novu neizvjesnost i bijedu. Ali ga je njegov nebeski Otac i u progonstvu, u izbjeglištvu štiti i pomogao ne samo da odraste i da se vrati u svoju domovinu, nego i da do kraja izvrši spasiteljsko svoje poslanje – radi kojega se i rodio na zemlji.

To sada nejakom, maleno božansko Dijete, moli Božić postat će odrastao čovjek. Kao odrastao i zreo čovjek, u „sili Duha Svetoga“, krenuo je zemljom i počeo naučavati „riječima punih moći, te su svi (koji su ga slušali) biti oduševljeni njegovom naukom (usp. Lk 4, 14.32). On je nastupao s jednom novom, revolucionarnom naukom, koja je imala za cilj promijeniti iz temelja čovjeka i njegov odnos i prema Bogu i prema drugim ljudima.

Tko Božić i božićnu poruku želi ispravno shvatiti, taj mora Isusa upoznati i u onim događajima iz njegova javnog djelovanja – kada se On obraća najsiromašnijima, prezrenima i odbačenima, javnim grješnicima, gubavcima, bolesnicima i na duši i na tijelu i kad svima njima pruža ruku milosrđa, ozdravljajući ih i podižući ih ispod tereta njihovih životnih nedaća i zala, dajući njihovim – često propalim i porušenim – životima – novu vrijednost, smjer i smisao.

Taj mora također, toga istog Isusa doživjeti kako ga jedni prihvaćaju, ljube i slijede, a drugi ga zbog njegovih jasnih i radikalnih zahtjeva odbacuju pa i mrze. Iako je prolazio zemljom čineći samo dobro (usp. Dj 10, 38) bio je razapet na križ!

Taj se također, mora pridružiti onim Isusovim sljedbenicima, koji su se – nakon Isusove grozne smrti, najprije od straha za vlastiti život bili sakrili, da bi nakon toga – neustrašeno, sve do žrtvovanja vlastitog života, javno svjedočili: ovaj Isus je Krist, Spasitelj i Gospodin, kojega je Bog uskrisio od mrtvih (usp. 1Pt 1, 21). Ti su Isusovi sljedbenici shvatili da s se riječi Izaije proroka ispunile upravo na osobi Isusa: „Evo, djevoja će začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel, što znači: s nama Bog (usp. Iz 7, 14).

Isusovi su sljedbenici, također, ispravno shvatili i one riječi, koje je Isus jednom zgodom rekao jednom od svojih apostola, a koji je svakako želio vidjeti Boga Oca: „Filipe, tko je mene vidio, vidio je Boga Oca“ (Iv 14, 9). Shvatili su dakle, da se je sâm Bog, u vidljivom, ljudskom obličju, pojavio – kao obećani Spasitelj – u ovoj našoj suzama i krvlju nakvašenoj zemaljskoj stvarnosti.

Shvatili su i posvjedočili za sva pokoljenja do naših dana i do Sudnjega dana važeću silno usrećujuću istinu da se vječna Riječ Božja, kao dobrotu i čovjekoljublje samoga Boga, definitivno nastanila među nama na zemlji (usp. Tit 3,4; Iv 1, 14).

Sadržaj, Božića je definitivni ulazak samoga Boga u našu ljudsku povijest da je učini humanijom, da dovede našu i zajedničku i pojedinačnu povijest do njezinog jedinog pravog cilja – do vječne sreće, do punine vječnog života u Nebu.

Sadržaj Božića bi svakoga od nas, koji Božić slavimo, trebao osloboditi od naših nutarnjih ili izvanjskih navezanosti na čisti materijalizirani ugođaj, na lažno blještavilo, koje često rađa duhovnom prazninom i siromaštvom te beznađem i strahom od ljudi i događaja!

Zato i sebi i svima vama, draga braćo i sestre u Bogomladencu, Isusu Kristu, želim posvijestiti utemeljenu nadu, koju je jedan od Kristovih vjernika naših suvremenika ovako izrekao:

„Sve ćete zvijezde popadati, samo ona betlehemska ne! Svi će kraljevi ostati bez krune, samo ona tri sveta kralja ne! Svi će lažljivi jezici umuknuti, samo oni betlehemske pastira ne! Sve će pjesme prestati samo one betlehemske anđela ne! Zato pjevaj pjesme zanosne! Ne boj se Heroda! Ne zaboravi: Ima Boga!“

Čestit Božić i sveto Isusovo porođenje, te blagoslovljenu Novu godinu spasenja 2017. – braći svećenicima, sestrama redovnicama te svim ostalim članovima naše biskupije u Domovini i izvan nje, kao i svim drugim ljudima dobre volje!

Božić, 2016.

Mons. Franjo Komarica,
biskup banjolučki

U SPOMEN ZVONKI BOSANKIĆU

Skroman, a neizmjereno velik čovjek

„Nije visok, tko na visu stoji,
nit je velik, tko se velik rodi,
već je visok, tko u nizu stoji i visinom nadmaša visine,
a velik je, tko se malen rodi, al' kad pane, golem grob mu treba.“ (Ivan Mažuranić)

Piše: Prof. dr. Marica Petrović

Ovih dana mole se u našoj crkvi velike mise za dušu Zvonke Bosankića koji je otišao u bolji svijet prije nekoliko mjeseci. Što ti je vrijeme!?

Kao da nije nikoliko prošlo od davne 1974. kad smo se, vrlo mladi, upoznali i prijateljili. Znala sam ja njega, izviđenja, još iz Sarajeva, gdje sam kao studentica odlazila na vjeronauk na Bistrik. Tamo smo viđali mlade franjevačke bogoslove. Nisu nam prilazili, ali sam Zvonku upamtila.

Bio je fratar! Kažem bio, kao da je moguće biti pa ne biti fratar! Odgojem i naobrazbom koju je diskretno nosio, ostao je fratar cijeloga života. Sjećam se jednoga njegova nastupa na tv, u vezi s običajima lilanja (za lino!). Tako je dobro govorio i sadržajno i formalno, da sam čak i ja koja sam ga dobro znala, ostala ošupnuta. Poslije su mu uzeli taj projekt koji je dugo vodio i, naravno, pretvorilo se to u najprizemniju priredbu koju su svi odreda loše predstavljali na tv.

A duhovnost općenito! Fino i nenametljivo djelovao je i privatno i javno u skladu s odgojem i dušom koja mu je darovana. Raadio je za crkvu sve što se od njega tražilo, a kada su pristigli mladi, dostojanstveno se povukao, što nije uvijek lako!

Vodio je mnoge projekte u našoj crkvenoj i hrvatskoj zajednici u ratu i poslije rata. U svima je sudjelovao: Brežečka kolonija, Hrvatski glasnik, Dani Petrova, Smotre folkloru, Poklade u Tuzli... Slušala sam ugledne i obične tuzlanske ljude kojima je, za djecu, kao djelatnik Caritasa, davao mlijeko u prahu. I sve je davao šta je imao, taj dobar čovjek, Zvonko Bosankić.

Ostat će poznati i pamćeni stihovi koje je pjevao kao poruke sa tribine što ju je Hrvatski dom/samostan, za Petrovo i Poklade postavljao na Strom crkvištu i u Turalibegovoj (ispred današnjega spomenika Kralju Tvrtku). U njima se rugao i slao poslanice svim vlastima i strankama u Tuzli. Ili u svojoj, posavskoj nošnji, ili kostimiran/namačkaren u seosku babu, bio je vešt stihoklepac i oštar kritičar aktualnih zbivanja!

Pjevao je u crkvenom zboru što ga je vodila prof. Evica Cerić. Bio je to jedan od jačih, ratnih i poratnih, projekata tuzlanske župne zajednice. Volio je spomenuti da su u Banjoj Luci pjevali Svetom ocu papi, što nije mala čast i za koju priliku nisu odabrani ničijim lobiranjem. Kada je zbor kasnije, teško objašnjivim razlozima dokinut, nije komentirao izvan najužega kruga prijatelja. I dalje je pjevao, pridružujući se otužnoj skupini *reliquie reliquiarum*,

nekadašnjeg slavnoga zbora koji je „otpjevao svoje“ (da se poslušim njegovom opaskom!).

Bio je svakodišnji sv. Nikola. Stamen i uvjerljive pojave, prilazio je djeci spontano, pjevuckajući poput živahnoga starca, prirodan, ne pokušavajući glumiti.

Kada je kasnije dobio unuka Ivana, koji ga je neizmjereno obradovao, kao i svaki sretni djed, nasmijavao nas je je njegovim prvim riječima i šalio se na vlastiti račun. „Prije sam se rugao djedovima koji nam dosađuju sa slikama i pričama o svojim unucima, eto, stiglo me!“ Razumjeli smo se!

Najdulje je radio u Hrvatskom domu u čijemu prostoru danas nema ljudi poput njega! Za njegova vremena ugledni gosti iz R Hrvatske, prije posjeta strankama i samostanu, dolazili su u Dom (kao što je i red!). Dolazio, i od nas i od njih, tko je htio, tko je bio dobro obaviješten i zainteresiran za naše živote, svatko onaj tko je imao obraza. Danas oni koji u Tuzlu dolaze na brzinu i usput i ne znaju da postoji, niti gdje je i šta je za Tuzlu značio Hrvatski dom.

Pri tom, Zvonko nije bio ničiji supozitorij. Smijao se na svačiji račun, a najviše na svoj. Volio je impostirati konkretne situacije koje je dovodio u aluzivne veze. Jednostavno je uživao kao skeptik, autoironičar i, Bože prosti - harlekin. O tempora, o mores!

S ljudima je znao, kako se to kolokvijalno kaže!. Pa ipak, sukladno svome odgoju, bio je nespričan na niske životne udarce udarce i samozatajno se povlačio. Nije nam rekao je li od nekih više očekivao. S uzdržanošću je kucao na vrata kad je trebao zaposliti sinove i nikoga nije napominjao na protuuslugu. A ljudi su skloni zaboravu. Tako je to!

Povukao se u svoje Vitanoviće! Živio je mirno između Tuzle i dragoga posavskog kraja. Nije ničim pokazao želju za odlaskom između nas. Iznenađio nas je!

A mi? Pa ljudi smo! Sa svime što uz to ide...

Sjetimo ga se u posebnim situacijama i – to je dovoljno.

Prijatelji imaju drugačiji odnos. To nije ono kurtoazno. Tu se susreće ljubav bez koje nema prijateljstva. Svi koji smo s njim prijateljevali, to dobro znamo.

120 tisuća ljudi u Koloni sjećanja

Iz Tuzle je na put dug 130 kilometara pješice za Vukovar išlo pedesetak ljudi te poslali poruku mira da se zlo koje se 1991. godine dogodilo Vukovaru nikada ne ponovi.

120 tisuća ljudi iz cijele Hrvatske i inozemstva prošli su u Koloni sjećanja od Bolnice do Memorijalnoga groblja žrtava iz Domovinskoga rata. Uz velik broj branitelja i građana iz svih krajeva Hrvatske i inozemstva, ondje se okupio cijeli državni vrh - predsjednica Republike Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednici Sabora i Vlade, ministri, saborski zastupnici i stranački čelnici, predstavnici Katoličke crkve predvođeni zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem, koji je na memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata predvodio svetu misu.

„Čovjek ostane bez teksta. Jednostavno naviru sjećanja na sve ono što je ovaj grad proživio i još uvijek proživljava. Vukovar kakav je sad ne može živjeti i od Vlade očekuje konkretnu pomoć“, kazao je zapovjednik obrane Vukovara 1991., koji je bio u Koloni sjećanja sa suborcima. Na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata vijence su položili predsjednica Republike Hrvatske **Kolinda Grabar-Kitarović**, predsjednik Hrvatskog sabora **Božo Petrov** i premijer **Andrej Plenković** i druga izaslanstva.

Kardinal Bozanić u svojoj je propovijedi istaknuo kako su upozoravali da nas nemar i nebriga da se prikupe i proučavaju dokumenti iz novije prošlosti mogu dovesti do nepojmljivih neprilika, u koje bi mogli doći ne samo hrvatski branitelji, koji su se nesebično davali za obranu bližnjih, nego i iskrivljavanje istine o Domovinskom ratu. Među ostalim, poručio je da hrvatska država treba pokazati da ima snagu i odgovornost za oplemenjivanje spomena na događaje iz Domovinskog rata, bez kojega hrvatski narod ostaje bez svoga identiteta i bez unutarnje snage koja se raduje budućnosti.

Zahvalivši Bogu za mir u domovini kardinal Bozanić podsjetio je na poznati drevni simbol - Vučedolsku, Vukovarsku golubicu, za koju stručnjaci kažu da bi se moglo raditi i o jarebici. U toj simbolici podsjetio je da jarebica, kada vidi prijjetnju grabežljivca počinje privlačiti pažnju na

sebe da bi od neprijatelja spasila svoje malene. Naglasio je kako je to lijepa slika Vukovarske žrtve.

Prema posljednjim podacima na Memorijalnom groblju pokopana su 423 hrvatska branitelja, 310 civilnih žrtava rata, 163 umrla hrvatska ratna invalida, dva umrla hrvatska branitelja te 57 članova obitelji poginulih hrvatskih branitelja. Iz masovne grobnice na Memorijalnom groblju 1998. ekshumirani su posmrtni ostaci 938 žrtava agresije na Vukovar, a na tom je mjestu postavljeno 938 bijelih mramornih križeva. Prema podacima Udruge roditelja i obitelji zarobljenih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja "Vukovarske majke", još se traga za 291 nestalim Vukovarcem.

Tromjesečni otpor branitelja Vukovara agresorskoj vojsci prestao je 18. studenog 1991. godine. Bitka za Vukovar je, prema mišljenju vojnih stručnjaka, najveća i najkrvavija u Domovinskom ratu. To je bila 87-dnevna opsada koja je završena porazom branitelja, uz velike gubitke napadača, te velikim razaranjem Vukovara i brojnim ubojstvima i progonom hrvatskog stanovništva. U bitki je poginulo između 2900 i 3600 ljudi, branitelja i civila.

Komemorativne događaje u Vukovaru pratilo je više od 1600 akreditiranih novinara, a gradske vlasti današnji su dan proglasile neradnim za tvrtke i ustanove u vlasništvu grada.

Vlada RH je u Vukovaru održala sjednicu koja je gotovo potpuno bila posvećena ovom gradu. Na njoj su potpisani razni sporazumi vezani uz obnovu komunalne infrastrukture, a jedan od njih je sufinanciranje obnove vukovarskog vodotornja s 18 milijuna kuna.

Dan kasnije odana je počast žrtvama Borova naselja i žrtava srpskih koncentracijskih logora i žrtava masovne grobnice na Ovcari, mjestu gdje su 1996. ekshumirani posmrtni ostaci 200 osoba koje su nakon sloma obrane Vukovara pripadnici JNA i srpskih paravojskih postrojba odveli iz vukovarske bolnice i pogubili na Ovcari.

Tri knjige o tragediji banjalučkih Hrvata

U amfiteatru Katoličkoga školskog centra sv. Franjo u Tuzli 29. studenoga 2016. godine predstavljene su tri knjige u izdanju Banjalučke biskupije i Europske akademije – Banja Luka: Franjo Komarica – Winfried Gburek, Ljubav. Sila. Domišljatost. Skidanje maski, Banja Luka 2016; Frano Piplović (ur.), Prešućivani zločin. Zbornik radova Međunarodnoga studijskoga dana „Dvadeset godina (1995.- 2015.) od završne faze protjerivanja Hrvata, Bošnjaka i drugih s područja RS-a. Banja Luka, 13. studenoga 2015“; Banja Luka 2016; Anto Ivić, Katoličko stanovništvo župa Banja Luka i Ivanjska do 1818. godine, Banja Luka 2016.

O knjigama su govorili mr. Frano Popilović, urednik izdanja, Ante Ivić, autor jedne od monografija, akademik, prof. dr. Zlatno Kramarić, generalni konzul RH u Banjoj Luci i dr. Franjo Komarica, autor jedne monografije i biskup Banjalučke biskupije.

Urednik izdanja, mr. Frano Piplović u svome referatu naglašava: „Tri knjige, tri različita naslova, ali ista tematika, u kojima se govori o tragediji hrvatskog naroda i Katoličke Crkve, koja traje od 90-tih godina prošlog stoljeća na prostoru manjeg bosansko-hercegovačkog entiteta Republika Srpska. Ovo teško stanje, na mnogim područjima i sa tragičnim posljedicama, traje predugo tako da je do temelja narušila društvenu, političku, kulturnu i svaku drugu strukturu hrvatskog naroda u velikom dijelu BiH. Danas se u BiH suočavamo s teškim posljedicama po hrvatski narod i Katoličku crkvu, koje su prouzročile bivše, a i danas prouzrokuju aktualne politike. One ratne donijele su plodove rata s teškim posljedicama, a sada tzv mimodopske imaju jednako razarajuću moć i utjecaj kao i ratne. Rezultat je gotovo isti. Nas jednostavno nema, a tamo gdje nas još i ima biva nas svakim danom sve manje i manje. Naša konstitutivnost, o kojoj se u javnom – političkom životu zbori u stvarnosti je postala posvemašnja sprdnja, što očigledno do sada nikome nije smetalo.“

Prva knjiga „Ljubav. Sila. Domišljatost. Skidanje maski“ je svjedočenje banjalučkog biskupa dr. Franje Komarice, u formi jednog velikog intervjua, dijaloškog govora nastalog temeljem iskrenih postavljenih pitanja i davanih odgovora. Potaknut sudom svoje savjesti biskup argumentirano i hrabro svjedoči o pozadini rata u Bosni i Hercegovini. On je svjedok istine, svjedok potlačenih, obespravljenih, nezaštićenih. „S biskupom Komaricom ne razgovara niti jedan hrvatski novinar, njemu nije palo na pamet da o tome govori na ovakav način. S Njim razgovara stranac, njemački katolički novinar Winfried Gburek koji se uvjerio na svojoj kožu u svu nesreću koju je doživio Hrvat i katolik na tim područjima“, kaže o prvoj knjizi Piplović.

Druga knjiga, zapravo zbornik radova „Prešućivani zločin“ je, kako stoji u recenziji mr. Tanje Topić, „već istinski iskren i odgovoran pokušaj, temeljem činjenica, suprotstaviti se dvadestogodišnjoj dominaciji selektivne kulture sjećanja na ovim prostorima, kako bi se od zaborava sačuvala stradanja nesrpskog stanovništva. Dvadeset godina se uporno šuti, u

znanstvenim i političkim krugovima, o tragičnim događajima koji su obilježili život na banjalučkoj regiji od 90-tih godina pa do danas“. Knjiga je rezultat spomenutoga međunarodnoga studijskoga dana održanoga 13. studenoga 2015. koji je „došao u pravom trenutku da se nakon nekoliko pojedinačnih doprinosa tijekom proteklih poratnih godina organizirano pristupi obrani i spašavanju činjenica, ne samo od njihova krivotvorenja nego i od njihova nijekanja. Sustavno i studiozno i kroz multidisciplinarni pristup, uz pomoć dostupne povijesne građe i svjedočenja živih svjedoka, razmotrene su bitne i vjerodostojne činjenice vezane za protjerivanje, točnije plansko iskorjenjivanje domicilnih Hrvata, Bošnjaka i drugih s ovog područja, te da se istim znanstvenim pristupom utvrdi tko je i zašto u svim poratnim godinama opstruirao održiv povratak Hrvata (i drugih) na ova područja RS-a.

Ljubaznošću i razumijevanjem svih sudionika skupa dobili smo priliku sva izlaganja sabrati u knjigu, s naslovom „Prešućivani zločin“, koja u organizaciji Europske akademije Banjalučke biskupije, izlazi u biblioteci, znakovitog imena „Korijeni“, kao njen privijenac“ (F. Piplović).

Jedan od važnih projekata Europske akademije Banja Luka je, kako kaže Piplović jest „spriječiti memoricid te činjenično, znanstveno rasvijetliti povijesni kontekst te naseljenost ovih (banjalučkih, op. prii.) prostora u vremenima do nasilnog etničkog čišćenja od Hrvata i katolika 90-tih godina prošlog stoljeća, pa do danas, što se najbolje može rasvijetliti obradom i javnim objavljivanjem sadržaja iz matičnih knjiga ovdašnjih župa“. To je zapravo i sadržaj knjige Katoličko stanovništvo župa Banja Luka i Ivanjska do 1818. godine autora Ante Ivića, treće knjige predstavljene u Tuzli. Ivićevo djelo „predstavlja pregled i analizu okolnosti koje se tiču povijesti, demografije, migracija, načina života i različitih okolnosti u prošlosti do 1818. godine. Razdoblje završava prestankom epidemije velike kuge i obrađenim skupom više od 25 tisuća matičnih upisa i gotovo 3.000 prezimskih inačica katoličkog pučanstva koje je živjelo na području župe Banja Luka i Ivanjska, trokut od Prosare i Motajice, pa sjeverno od Bočca, obrubljen Vrbasom i obroncima Kozare. (...) U deset poglavlja u ovoj knjizi obrađen je povijesni kontekst do dolaska Osmanlija na ovo područje, potom osmanlijsko osvajanje i novi etno-konfesionalni odnosi, obilježja ekonomskih i gospodarskih odnosa, migracije, prezimena i podrijetlo prezimena, demografske promijene, prostor nesigurnosti, razdoblja sukoba nakon Bečkog rata i posljedice

koje su iz toga proistekle, vjerske prilike i crkvena organizacija te svakodnevnici život u ovim prostorima“ (F. Piplović).

ANTERFILE

Dio izlaganja dr. Franje Komarice, autora i banjalučkoga biskupa:

„I danas, 20 godina nakon okončanja „zastupničkog rata“, kojeg su preko naših leđa međusobno vodile Velike sile, ne postoji u našoj domovini BiH neophodan temelj za trajniji, pravedni mir za cjelokupno tamošnje pučanstvo. Još uvijek tj. 2 desetljeća to pučanstvo stenje pod „pravom jačega i bezočnijega“, u državnoj tvorevini koja je u očima međunarodnih predstavnika Poluprotektorat EU, SAD, Rusije i Turske.

Iz sadržaja knjige može se lako izvući kritičko pitanje biskupa (citiram): „Kako još često, i gdje sve i pred kime sve treba još ponoviti bude čuvena i uvažena tvrdnja, kako je upravo u BiH pala na ispitnu zrelosti europska vjerodostojnost, poštenje, jedinstvo i odlučnost!? Utjecajni europski političari današnjice – u slučaju BiH zakazali su u svojoj vlastitoj kući u svojoj vlastitoj humanosti!“

Smijemo postaviti pitanje: da li oni doista vole više nego nas – doseljenike iz arapskih i afričkih zemalja? Osobno imam razloga u to sumnjati!

Swjedoci smo da već više od dva desetljeća u slučaju BiH napreduje i povećava se fatalna dehumanizacija odgovornih ljudi među domaćim političarima – uključujući i naše domaće hrvatske poltrone, osobito u entitetu RS koji su svih proteklih 20 godina – zahvaljujući aktualnom Ustavu entiteta RS – bili tek puki demokratski ukras odn. ikebana entitetskih – tj. tamošnjih antihrvatskih vlasti, uopće ne štiteći vitalne interese svoga naroda. Za razliku od njih dobiva se dojam da su drugačije činili prema pripadnicima svoga naroda predstavnici druga dva konstitutivna naroda, bošnjački u RS, a srpski u FBiH. Slično su se ponašali i neki utjecajni krugovi, međunarodne politike zaduženi za ozdravljenje tog teškog bolesnika u jugoistočnoj Europi, čiji zarazni bacili mogu zaraziti i okolne zemlje i narode..“

Priredio: Franjo Ninić

Božić je BLAGDAN SUSRETA

Lijepo je kada se na jednom mjestu okupi sva glazbeno-pjevačka vojska i zajedno s nama se raduje Božiću

Piše: Senad Pirić

Već dugi niz godina HKD Napredak glavna podružnica Tuzla i Franjevački samostan Tuzla božićne blagdane učine veličanstvenim. Nakon odličnog koncerta u Bosanskom kulturnom centru, ovoga puta radost Božića mogli su osjetiti svi oni koji su u srijedu, 21. prosinca posjetili Franjevački samostan u Tuzli i nazočili Božićnom koncertu.

Koliko god nam bio drag koncert u BKC-u, moram reći da mi je ovaj, koji se održava u našoj samostanskoj crkvi, još topliji iz razloga što smo imali priliku uživati u skladbama koje izvode zborovi koji djeluju na području grada Tuzle. Božić je blagdan susreta Boga i čovjeka, susret ljudi sa ljudima, a takav je upravo

ovaj koncert i to me čini sretnim. Mi katolici trebamo u svakome čovjeku prepoznati Krista i možda upravo preko ovih ljudi On nas potiče na obraćanje, poziva nas da budemo bolji i uljudniji”, kazao je fra Mario Divković, gvardijan Franjevačkog samostana.

Zanimljivo je, a i lijepo, da ovakvi koncerti nisu rezervirani samo za katolike, nego i za sve ljude dobre volje. Božićnu radost za sve nazočne, pored domaćina zbora “Iuventus Salinarum”, pronijeli su i zborovi: “Slavuj”, Zbor Osnovne škole KŠC-a “Sveti Franjo”, Gradski vokalni ansambl “Tuzlanke”, “Iskre”, Mješoviti hor UKUD “Zvonko Cerić, Ženski hor “Učo”, Zbor Gimnazije KŠC-a “Sveti Franjo”. Gosti iznenađenja su bili članovi tuzlanske Frame koji su nedavno na XIX. Framu Festu u Sarajevu osvojili nagradu

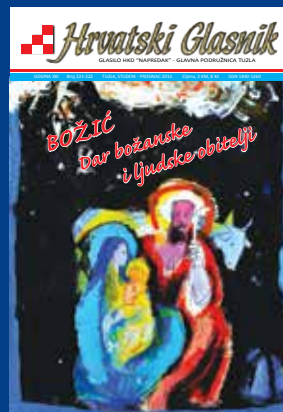
za najbolju pjesmu pod nazivom “Auxillium”. Istu pjesmu izveli su i na ovom koncertu i izazvali oduševljenje.

„Ovaj koncert ima veliki značaj za samostan, luvntus, ali i za ostale zborove i grad. Na ovom koncertu, iako su samostan i IUVENTUS organizatori i domaćini, mislim da su domaćini i svi ostali zborovi. Lijepo je kada se na jednom mjestu okupi sva glazbeno-pjevačka vojska i zajedno s nama se raduje Božiću.“

U crkvi, koja je bila ispunjena do posljednjeg mjesta, odzvanjali su taktovi nježnih pjesama. Tako su se mogle čuti Božićne pjesme: Veselje ti navješćujem, Dvorani neba, Tiha noć i druge.

Zahvala

Cijenjeni čitatelji Hrvatskog glasnika,

U prošla dva broja našeg lista objavili smo molbu za financijsku pomoć Hrvatskom glasniku budući da je njegovo tiskanje došlo u pitanje. Nadamo se da ćemo u budućnosti znati dostojno nositi naš križ te da nećemo dozvoliti gašenje Hrvatskog glasnika koji kontinuirano izlazi od 1992. godine.

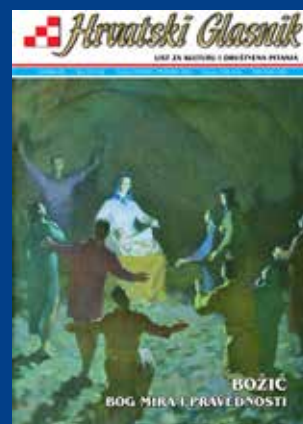
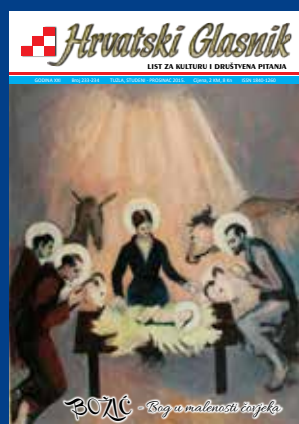
Ovog puta želimo se zahvaliti svim donatorima, a posebice gospodinu Srećku Tadiću koji je pomogao da vijest o Hrvatskom glasniku dođe do brojnih ljudi koji žive u inozemstvu. Stoga, HKD Napredak Tuzla veliku zahvalu upućuje svima koji su pomogli:

- » Srećko Tadić, Urtenen- Schönbühl Schweiz
- » Hrvatska katolička misija Bern na čelu s fra Gojkom Zovkom
- » Hrvatska katolička misija Solothurnu na čelu s fra Šimunom Šćitom Ćorićem
- » Adela Čolić, Aarburg Schweiz

- » Katica Tadić, Zagreb Hrvatska
- » Marjan Tadić, Liebefeld Schweiz
- » Pejo Šimić, Bern Schweiz
- » Slavko Tadić, Bern Schweiz
- » Vlado Šimić, Omiš
- » Dražan Sladoja, Bern
- » Ičo Bekić, Bern
- » Mario Andrić, Bern
- » Josip Kukurozović, Bern
- » Žarko Šokčević, Bern
- » Marinko Tunjić, Velika Gorica

Ova donacija nam je iznimno važna i dobrodošla jer će pomoći u opstojnosti i očuvanju Hrvatskog glasnika. Hvala i Bog vas blagoslovio.

Nikola Čiča, predsjednik HKD Napredak Tuzla

IN MEMORIAM

SJEĆANJE

Blanka Fišer

30.01. 1992. – 30.01. 2017.

Draga mama,
Navršava se 25 godina otkako je tvoja duša zatreperila na nebu. Taj treptaj vječne ljubavi, naš je putokaz na raskršću.

Vole te tvoji sinovi
Ranko i Zoran

SJEĆANJE

Slavka Zubak

29. 11. 2011. – 29. 11. 2016.

Slavonko naša mila, evo stiha s kojim si plesala kao vila:
„Kad zaigram drmeš lagani hoće srce puknut u meni“

Tvoja obitelj

SJEĆANJE

Mato Perkić

22. 12. 2014. – 22. 12. 2016.

Navršilo se dvije tužne godine od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda.
Bol je preteška, a tuga za tobom vječna. Sjaj svijeća i molitve naše neka te prate iako ne mogu da te vrate.
Počivaj u miru Božjem.

Tvoja obitelj

SJEĆANJE

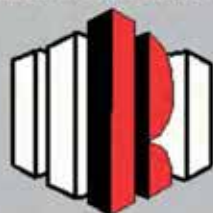
Dragan Divković

2001. . 2016.

Bol je preteška, a tuga za tobom vječna. Sjaj svijeća i molitve neka te vječno prate.
Počivaj u miru Božjem.

Tvoji najmiliji

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

RADNIK

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

48260 KRIŽEVCI, KRALJA TOMISLAVA 45
Tel. (048) 279-300, Fax. (048) 279-333

www.radnik.hr e.mail: radnik@kc.htnet.hr

Čestit Božić i sretna Nova 2017. godina!!!

CVJEĆARA FLORAMI

JP RADIO TELEVIZIJA TUZLANSKOG KANTONA

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

SIROVA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

Kvalitetno gorivo svih vrsta
Bogat izbor robe široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADISTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka naftnih derivata bez ograničenja u količinama
- Dostava loživog ulja na Vašu adresu

Arize Šaćirbegović 4b, 71 000 Sarajevo
tel.: 033 270 430 Fax: 033 650 616

Za sva vremena

Osiguranje nadohvat ruke!

www.crosig.ba/mob

Na jednom mjestu pronađite sve potrebne podatke o osiguranju i uštedite vrijeme i novac. Brzo i jednostavno dođite do neobveznih i informativnih ponuda osiguranja putem kalkulatora, pošaljite bilo kakav upit i pronađite kontakte svih poslovnih jedinica Društva u Bosni i Hercegovini.

Skenirajte QR code vašim pametnim uređajem i posjetite www.crosig.ba/mob

VAŠ AUTOSERVIS SENKOVIĆ

...još jedan **PLUS** za Škodu!

Postanite pozitivni uz Škoda pakete!

Da ne povjeruješ...

Fabia plus 16.450 KM

...a tek... **Octavia F plus** 25.000 KM

29.710 KM

...ovo može samo Škoda!!!

Tilova 105, 76 200 Očjak, Prodaja vozila - Antonija Jurić.
Tel.: 031 761 552, 762 710, email: antonija@assenkovic.com

OFF-SET štamparija

d.o.o. za grafičku djelatnost, izdavaštvo, trgovinu i usluge

20 godina sa Vama

ŠTAMPAMO:

- ▶ knjige,
- ▶ udžbenike,
- ▶ časopise,
- ▶ kataloge,
- ▶ letke,
- ▶ reklamne kese,
- ▶ blokovsku robu,
- ▶ vizit kartice,
- ▶ pozivnice i dr.

IZRAĐUJEMO:

- ▶ svjetleće reklame,
- ▶ roll up banere,
- ▶ štandove,
- ▶ privjeske,
- ▶ bedževe,
- ▶ pečate i dr.

ISPISUJEMO na sve vrste materijala:

- ▶ tkanine (radna odijela, majice, cekere itd),
- ▶ metal,
- ▶ plastika,
- ▶ drvo,
- ▶ keramika i
- ▶ staklo

UVEZUJEMO:

- ▶ doktorske disertacije,
- ▶ magistarske i
- ▶ diplomske radove

MOGUĆE JE!
Brzo,
Kvalitetno,
Povoljno.

www.off-set.ba

Otokara Keršovanija 78 | Tel/fax: +387 35 297 197 | E-mail: off_set@bih.net.ba
75000 Tuzla, BiH | Mob: +387 61 193 387

MOTEL ORION ORMANICA SREBRENİK

TEL. 035 650-035 061 143-337 VI. Mato Jurić

BOŽIČNI TURNIR 2016

KŠC "Sv. Franjo"
27.12.2016.

Katolički školski centar "Sv. Franjo"
Tuzla

